

CHND MAR 3 1962

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENTYBĖ

76 M. 13 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1962 M. KOVO (MARCH) 30 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Ligija Bieliukienė, Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė, ryšium su besilartinančia **PMT** penkiolikos metų sukaktimi kovo 31 d., kreipėsi į New Yorko miesto mērą Robert F. Wagner, prašydamą tą dieną paskelbti Pabaltijo Moters Dieną. Dabar jau žinoma, kad mēro sutikimu kovo 31 d. bus paskelbta Pabaltijo Moters Diena. Proklamacijoje, tarp kita ko, sakoma, kad tarp daugelio pabėgėlių, šiame mieste susiradusių prieglobstį, yra ir Pabaltijo moterys, kurios jau yra spėjusios reikšmingai savo veikla pasireikšti. Nuotraukoje (iš dešinės) New Yorko mēras Wagner, Antanas Varnas ir Ligija Bieliukienė.

J. N. Tysliavos nuotrauka

Rytinės dalies ALB pasitarimas

PASITARĖ DĖL AUDIENCIJOS BALTUOSIUOSE RŪMUOSE NESKLANDUMŲ
IR DĖL DALYVAVIMO PASAULINĖJE PARODOJE 1964 METAIS

New Yorko apygardos valdybos sušaukti, pereitą sekmadienį, kovo 25 d., buvo susirinkę pasitarti savo aktualijomis Rytinės JAV dalies Amerikos Lietuvių Bendruomenės pareigūnai.

Posėdis, kuris užtruko apie šešias valandas, vyko Brooklyne, Liet. Atletų klubo patalpose. Jame dalyvavo LB Tarybos prezidiumo pirm. St. Barzdukas, Tarybos nariai iš New Yorko, New Jersey ir Connecticut valstybių ir tų valstybių apygardų ir apylinčių valdybos bei visa eilė visuomenės veikėjų.

Pagrindiniai diskusijų klausimai buvo: išsiaiškinti susidariusius nesklandumus tarp Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir ALTo ryšium su audiencija ir pasitarti dėl lietuvių dalyvavimo pasaulinėje parodoje 1964 m. New Yorke.

Audiencijos klausimais pranešimus padarė St. Barz-

dukas, prel. J. Balkūnas ir dr. P. Vileišis.

Po gyvų diskusijų, prieita vieningos nuomonės ir nutarta priimti atitinkamą rezoliuciją.

Nors laikraščiai išeinant į spaudą dar nebuvo galima gauti jos galutinio teksto, bet jos vedamoji mintis buvo ta, kad ALTo vykdomojo komiteto nesolidarus ir netaktiškas elgesys yra peiktinas; kad dr. Vileišiui, kuris faktinai buvo pačios bendruomenės paves-tas atlikti patį sunkųjį darbą, ir kuris savo darbą atliko, padaryta didelė moralinė skriauda, Bendruomenės centro valdybai jį palikus už durų; jog Bendruomenės centro valdyba neturėjo prileisti, kad šitaip įvyktų, ir todėl jos elgesys yra už tai peiktinas.

Nutarta, kad Bendruomenės dar naujais faktais papildys savo pranešimą, kurį nesenai yra išleidusi mimeografuotu leidiniu ir kurio iš viso yra

16 tankiai surašytų puslapių. Šitai bus padaryta naujų faktų šviesoje, atsiradusių ryšium su dr. P. Vileišio ir prel. Balkūno pranešimais. Atrodo, kad atskirus pranešimus pašys ir paskleis taipgi ir dr. Vileišis bei prel. Balkūnas.

Nors tarp dabartinio Bendruomenės pranešimo ir būsimų pranešimų ir galės būti skirtumų, bet jie nebus esminiai, kiek tai liečia bendrą ALTo vykdomojo komiteto taktikos papėikimą. Skirtumų, turbūt, pasireikš ten, kur bus kalbama apie tai, kaip vyko ir buvo gautas pačios audiencijos išrūpinimas.

Visa ta medžiaga, manoma, bus naudinga Bendruomenės Tarybos susirinkime, kuris bus šaukiamas gegužės pabaigoje ar birželio pradžioje.

Dėl lietuvių dalyvavimo pasaulinėje parodoje New Yorke pradžiai nutarta sudaryti jungtinį po 15-20 asmenų ko-

mitetą iš New York, New Jersey ir Connecticut valstybių. Tie trijų valstybių komitetai, New Yorke susivažiavę, išrinko jungtinį komitetą ir pradės parengiamuosius darbus. Jis rūpinsis lėšomis ir kvies parodos organizavimo darbe dalyvauti visas lietuviškas organizacijas JAV ir Kanadoje.

Be to, nutarta, kad New Yorko, New Jersey ir Connecticut valstybėse bus numatyti asmenys, kurie turi ryšių su amerikiečiais pareigūnais, kad jie surinktų visą parodoje dalyvavimo informaciją ir ją praneštų pačiame pirmajame posėdyje.

Šie pradiniai nutarimai padaryti turint galvoje, kad parodoje lietuviai dalyvauja kaip tautinė grupė, o ne kaip valstybė.

Kad lietuviams nebus įmanoma įrengti savo paviljoną ir būti atstovaujamai kaip valstybei, jau buvo anksčiau

paiškėję, kai savo metu Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke buvo sušaukęs pas save informacinį pasitarimą.

Nors dabar tiesioginiai Konsulatui rūpesčiai ir atkrenta, nes oficialiai dabar reikalą perima Bendruomenė, bet Konsulatas vistiek pasižadėjo talkinti, ko laukiama ir visų lietuviškų įstaigų bei organizacijų.

Mirė Adolfas Blodnieks

Adolfas Blodnieks, New Yorke gyvenęs latvių bendruomenės narys, mirė kovo 21 d. ir palaidotas kovo 26 d. Velionis yra Latvijos nepriklausomybės akto signataras, seimo narys, įkūręs Latvijos naujų ūkininkų partiją ir jai ligi šiolei vadovavęs, 1933-34 metais yra buvęs Latvijos min. pirmininku. Nuo 1951 m. New Yorke buvo Latvijos Laisvės Komiteto nariu ir vėliau pirmininku.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Senieji Amerikos lietuviai Lietuvos diplomacijai davė du puikiu vyru: Pasiuntinį Londone B. K. Balutį ir generalinį konsulą Chicagoje dr. P. Daužvardį. Be abejo, būtų pasireiškęs ir dr. M. J. Vinikas, jei nebūtų pasitraukęs ir savo talentą pašventęs seniausiam Amerikos lietuvių organizacijai — SLA. Prie chigagiciečių, kurie, dr. St. Biežiui vadovaujant, suruošė dr. Daužvardžiui 35 m. diplomatinės ir 25 m. konsularinės tarnybos Lietuvai gražų pagerbimą, pridėdame ir savo, visų vienybiečių vardu, pasveikinimą ir pagarbą! Lengva būti Lietuvos tarnyboje suaulėtos laisvės dienomis, sakė iš Washingtono atvykęs Lietuvos Atstovas J. Kajeckas, bet sunku sutemos metu. Lietuvos diplomatiniai atstovai tai Lietuvos egzistencijos simbolis. Tegyvuoją jie, iki Lietuvoje vėl bus šviesul!

Iš toliau žmogus pastebi daugiau negu iš arti. Pasišvečiuoti iš Vokietijos atvykęs Valteris Banaitis tuojau pajuto visuomenės susirūpinimą, kuris buvo ir Vienybės bendradarbių posėdžio svarstymų ašis. Svečias E. Čekienė pareiškė: "Man siūlomo-se lankyti kolonijose visi pirmoje eilėje prašė papasakoti apie padėtį Lietuvoje. Aš gi linkau kalbėti daugiau apie kultūrinius, lietuviybės išlaikymo klausimus". Banaičio manymu, padėtis Lietuvoje nėra pas mus "sistemiškai dokumentuojama". Todėl prašosi išvada, kad skaitytojai kolonijose nėra patenkinti mūsų spaudos ikšioliniu padėties Lietuvoje nušvietimu, jei prašė svetį Free Europe Radio informacijų skyriaus pareigūną didžiųjų tema pasirinkti — Padėtis Lietuvoje ir jos vertinimas. Visuomenelį spaudžiant, gal spauda palaipsniui "sistemiškiau dokumentuos"?

Keleivvyje Kapsė pasakoja: "Turime moterų veikėjų ALTe: E. Mikužiutė, A. Devenienė, E. Paurazienė ir kitos, bet ALTo mokyti vyrai nė vienos nepastebėjo, audiencijai Washingtono parinkdami sandomą M. Kižytę. SLA Taryboje iš 7 narių 3 moterys. Organizacijos išdas, kurį tvarko Nora Gugienė, o globoja E. Mikužiutė (su adv. S. Briedžiu) yra geriausioje tvarkoje. Moteris gera karalienė Anglijoje ir Olandijoje, bet ALTas neįsileido moterų į delegaciją." Skaitytojai prisimins, kad jau pirm audiencijos mes kėlėme reikalą suteikti daugiau atstovybės lietuvi moteriai ALTo viršūnėse.

Nukelta | 4 psl.

Iš Kalifornijos

Los Angeles, Cal. Kovo 17 d. įvyko Kultūros Klubo susirinkimas, kurio programą išpildė (iš k. į d.): muz. G. Gudauskienė, rašytojas Jurgis Gliuda. Stovį: J. Gliuda, Jr. ir architektas Arbas.

L. Briedžio nuotrauka

Bronio Budriūno vadovaujama par. choras balandžio 8 d. atliks religinį koncertą, kuriame bus Dubois oratorija-kantata: Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai. Vargonais groš Ona Metrics, solo partijas atliks R. Dabšys, B. Reivudaitė ir V. Šaras. Oratorija bus atlikta lotyniškai. Salia lotynų kalbos, kiekvienas koncerto dalyvis gaus programą su lietuvišku ir angliškų vertimu. Oratorija bus kartojama balandžio 15 d. angliškai kalbančiai publikai ir tiems, kurie nebus turėję progos ją išgirsti bal. 8 d. Abu koncertai vyks bažnyčioje.

Kaziuko mūgė, skautu rengta kovo 18 d. praėjo sėkmingai, tik lietus kiek sutrukdė.

K. Kodaitienė, skautų veikėja, praleidusi savo atostogas Los Angeles mieste, sugrįžo į Detroitą, kur ji nuolat gyvena. Viešnia vietos skautėms padėjo pagyventi veiklą.

Skautai akademikai per Atvelykį, balandžio 29 d. par. salėje rengia Kauno universiteto 40 metų sukakties minėjimą.

Teis. Jonas Kutra atidarė savo real estate raštinę 12403 Wilshire Blvd., visiškai prie Santa Monicos ribos.

PORTLAND, OREGON LIETUVIŲ VEIKLA

Nedidelė Portlando lietuvių kolonija, bet darni, gražiai sutarianti ir veikli. Prieš metus įsteigta ALB Portlando apylinkė, kurios valdyba sudaro: Marija Tubelytė-Kuhlmanienė pirm., kun. P. Baltrumas vicepirm., dr. Viktoras Jasaitis ir Jonas Kanlius nariai, ir Gražina Juodeikienė sekr. ir išd.

Vasario 16 d. šventė atšvęsta sekmadienį, vasario 18 d. Mišias atnašavo kun. Baltrumas Downtown koplyčioje, o pritaikintą šventelę pamokslą angliškai pasakė kun. N. Narušis, Amerikoje gimęs lietuvis. Po pamaldų pietūs ir minėjimas pas P. Kuhlmanus. Pagrindinę kalbą pasakė dr. V. Jasaitis, specialiai tam atvykęs iš Idaho. Surinkta aukų \$61.

Portlando lietuvių darbuojasi dėl Kuchel-Lipscomb rezolucijos pravedimo. Į tą darbą įsitraukę estai ir latviai.

* Marija Kuhlmanienė aktyviai reiškiasi lietuvių ir amerikiečių visuomenės gyvenime. Ji yra pasižymėjusi dailininkė ir žinoma meno sluoksniuose. Neseniai buvo surengtos jos darbų paroda. Prieš kelias dienas ji skaitė vienam klubui paskaitą apie M. K. Čiurlionį. Jos vyras Kurt Kuhlman yra stipriai pasireiškęs pramonėje ir yra didelės dujų kompanijos viceprezidentas. Augina sūnų Petrą, kuris lanko 4 skyrių ir pasižymėjęs savo gabumais technikoje.

Ona Razutienė, par. ir šeštadieninės mokyklos lietuvių k. mokytoja ir kolonijos veikėja, sugrįžo iš Ilgoninės ir sveiksta namuose po plaučių uždegimo.

Los Angeles, Cal. LB Apygardos naujoji valdyba. Iš k. į d.: Medziukas, Aftukienė ir Liaudanskas. L. Kančiausko nuotrauka

STUDENTŲ DĖMESIUI

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV, centrinių organų rinkimams kandidatų siūlymas užsideda š. m. balandžio mėn., 20-tą dieną. Centrinis organas sudaro Centro Valdyba (7 asmenys), Kontrolės Komisija (3 Asmenys), ir Garbės Telsmas (3 asmenys). Kandidatus į bet kurį iš virš minėtų centrinių organų gali siūlyti 5 ar daugiau balsavimo teisę turį Sąjungos nariai, bet kandidatų sąrašų skaičius negali viršėti atatinamo organo narių skaičiaus. Siūlytojai negali būti savo sąrašo kandi-

datais. Kandidatus siūlant, suteikiamos sekančios žinios: pavardė, vardas, amžius, mokykla, studijų šaka, akademinis statusas, kandidato adresas ir jo raštiškas sutikimas kandidatuoti, organas, į kurį kandidatuoja, ir bent vieno siūlytojo adresas. Siūlymus prašoma siųsti Rinkiminės Komisijos Pirmininkui Romui Stakauskui, 6329 S. Albany Ave., Chicago 29, Ill.

Iš anksto dėkoju,

R. STAKAUSKAS

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, šokiams ir kitokioms pramogoms.

Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kloskas V. Senkus, ved.

Telefonas: EVergreen 4-9672

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

Agentūra siuntiniams į Lietuvą ir kitus kraštus.

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis. Prekes siunčiame ir per paštą.

Martha & Peter Lisauskas

64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.

Stiklinis baras, viena gražiausių užėgu

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

TEŠIAME daugiau kaip 100 metų didindami dividendus

NAUJAI

PAKELTI
IŠMOKĖJIMAI

4%

3 3/4% regular

PER METUS

Dividendo plus 1/4% specialaus priedo taupomosioms sąskaitoms pastovioms daugiau kaip keturis metų ketvirčius. Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais pradedant sausio 1, 1962 paremti nuolatiniu patenkinamu pelnu. **DIVIDENDAI MOKAMI NUO ĮDĖJIMO DIENOS** Apskaičiuojama pilnais metų ketvirčiais.

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A Mutual Bank "... where your money works only for YOU!"
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Massapequa Office:
Hicksville Road and Jerusalem Avenue
Opposite Holiday Park Shopping Center
Massapequa, N. Y.

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

Lietuviškoje Chicagoje

D. Kurašis, Chicagos biznierių ir keliautojas, šiemet vėl ruošiasi didelei kelionei, kurią mano pradėti liepos 16 d. Jis ketina aplankyti Lietuvą - Vilnių, į kurį jau turi leidimą. Ta pačia proga Kurašis žada aplankyti: V. Vokietiją, Graikiją, Turkiją, Abisiniją ir pagaliau vyks į prancūzų Rivierą poilsio. Kelionėje išbus 40 dienų.

Valerijonas Simkus, Vilniaus Krašto S-gos pionierius, sušlavavus sveikatai, išvyko keliom savaitėm poilsio į Floridą.

Dr. Z. Brinkis, naujas specialistas chirurgijos srityje. Jis dirba su Chicagoje žymiu chirurgu dr. Wolkum ir turi pareigas šv. Kryžiaus ir šv. Bernardo ligoninėse.

J. Kazanauskas Mutual Federal Bankas atšventė kovo 17 d. savo 58 metų gyvavimo sukaktį. Banko patalpose įvyko pobūvis.

Maironio minėjimas ruošiamas kovo 31 d. Jaunimo centre 7 v. vak. Programą atliks solistės Bičkienė, E. Blandytė ir Motiekaitis.

Mok. J. Placo paruoštas vadovėlis "Gintaras", skiriamas lituanistinių mokyklų 8 skyriaus mokiniams, išėjo iš spaudos.

K. Garbaliuskienė, iš Adelaidės, Australijos, prieš kiek laiko beviešinti Amerikoje ir joje jau aplankiusi savo giminių ir pažįstamų, atvyko pasi-svečiuoti ir apsistojo Chicagoje pas Stasiškius.

St. Kaulakienė yra išrinkta Lietuvių Auditorijos direktorių pirmininke. Auditoriją tvarko 9 direktoriai.

Pijus Švelnis, kontraktorius, paguldėtas į Central Community ligoninę, jam susižeidus automobilio susidūrimo, kuriame sutriuškinta ir jo mašina.

Liucija Virpšaitė, 19 metų amžiaus, kovo 19 d. iš Kauno atskrido į Chicago pas savo tėvus.

II Dainų Šventės Komitetas paskyrė \$500.00 auką Muzikologijos Archyvu. Prof. J. Žilvičius pareiškė padėką įd. T. Blinstrubui ir K-tui.

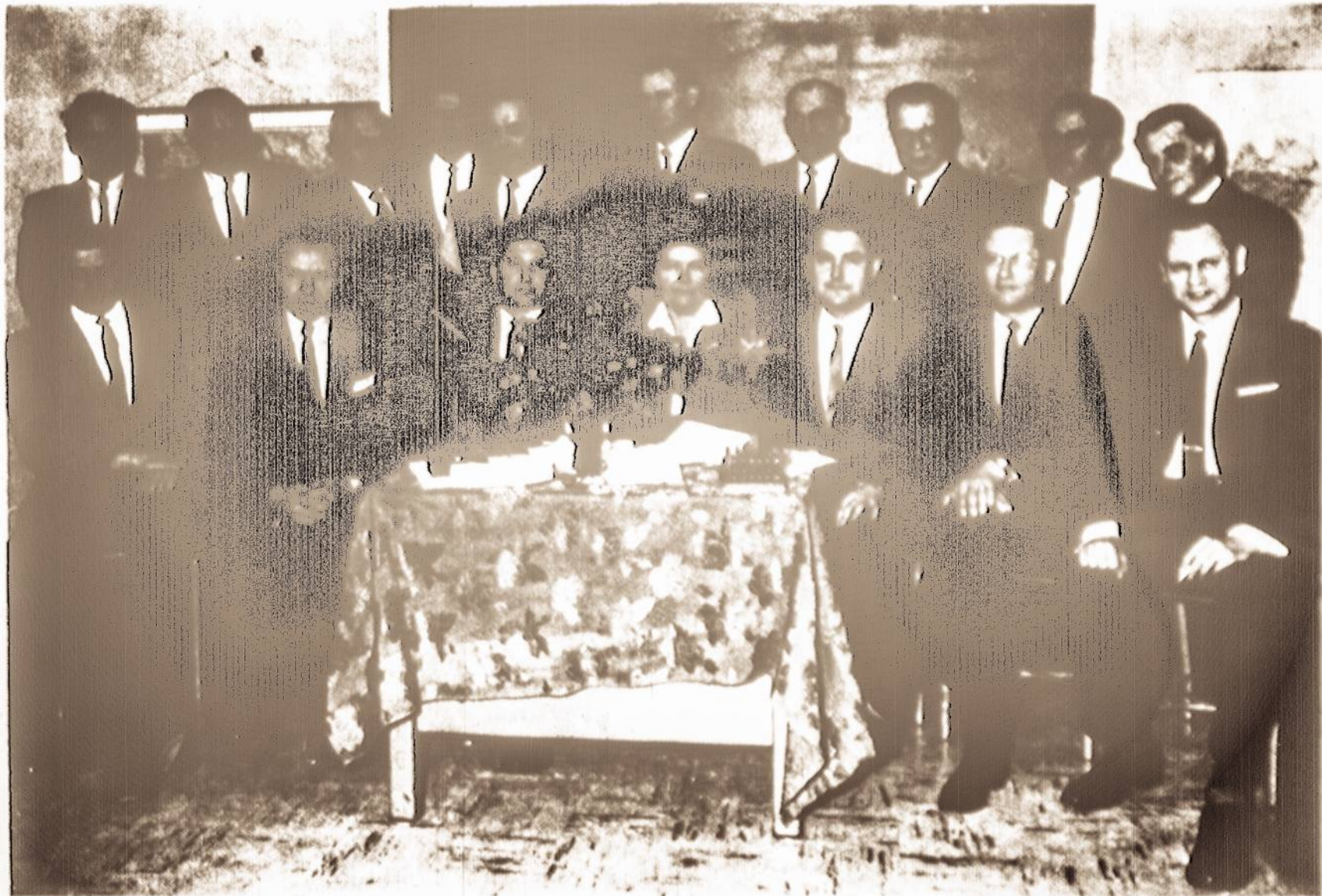
Kun. dr. P. Jutulius, atvykęs iš Romos į Chicago, Kovo 30 d. 7:30 val. vak. Jaunimo Namuose kalbės apie lietuvių istorikų darbus Romos archyvuose.

Lietuvos Konsulatas Chicagoje išleido biuletinį, kuriame surinkta Vasario 16 proga pasirodę atsiliepimai amerikiečių spaudoje.

Dail. A. Beleska, remiamas filatelistų draugijos, ryžosi išleisti ženkla Maironio šimto metų sukakčiai pamintį.

Solistė P. Bičkienė, kovo 31 ruošiamame Maironio minėjime Jaunimo namuose dainuos Maironio kūrinį.

Panevėžio Klubas balandžio 14 d. 7 val. vak. Jaunimo centre ruošia išskilmingą pobūvį, kurio metu Jaunimo Namų direktoriui bus iškeltos JAV ir Lietuvos vėliavos.

Sudaryta Lietuvių Fondo valdyba. Kovo 7 d. LF Tarybos posėdyje buvo sudaryta ir patvirtinta LF valdyba: pirm. T. Blinstrubas, vicepirm. A. Rūkštelė; sekr. Jonas Vaičekonis, išd. dr. V. Si-maitis, informacijų teikėjas spaudai Stasys Rauckinas. Nuotraukoje iš LF susirinkimo (iš k. į d.) sėdi: A. Kėželis, B. Babrauskas, J. Jasaitis, A. Rugytė, dr. A. Razma, T. Blinstrubas, dr. G. Balukas. Stovi: J. Vaičiūnas, A. Antanaitis, V. Šmulkštys, Dr., D. Bielskus, A. Kareiva, dr. B. Poškus, J. Vainekis, J. Švedas, J. Breivė, S. Daunys. V. Noreikos nuotrauka

Lietuvos diplomato sukaktis

(IŠTRAUKOS IŠ LIETUVOS ATSTOVO WASHINGTONE J. KAJECKO KALBOS, PASAKYTOS DR. P. DAUŽVARDŽIO, LIET. GEN. KONSULO, PAGERBIME)

Šios pagerbtuvės nepaprastos ir vyksta nepaprastu metu. Nepaprastos dėlto, kad jomis atžymima Jubilato beveik pusšimtis metų veiklos Lietuvai ir lietuvių, daugiau kaip trečdalis šimtmečio kruopštaus ir sąžiningo darbo Lietuvos konsularinėje tarnyboje ir ketvirtis šimtmečio jo darbuotės vien Chicagoje.

Dar daugiau. Tas kaupias metų buvo garbingojo Jubilato gyvenime pajėgiausi ir produktingiausi gyvenimo metai. Jie jau nebegriš. Jie kilnaus pareigūno auka Lietuvai ir lietuvių tautai. Lengva būti patriotu Lietuvos nepriklausomybės saulėtom dienom. Sunkiau ir garbingiau tautai pasisąvesti jos laisvės sutemų metu, nebojant, kad tas darbas, dargi, gyvenimo saulėleidžio palydimas.

Jubilatas atvyko į šią laisvės šalį pirmąsias Pas. karo metais. Tat, jis pilna žodžio prasme, ateivis, kaip didžiuluma Amerikos lietuvių, taigi vienas jūsiškių. Tuojau pat jis įsijungė į visuomeninį darbą ir jam vadovavo. Baigęs Amerikoje mokslus jis įstojo į

Dr. P. Daužvardis

atgimusios Lietuvos užsienų tarnybą. Jis joje iki šiol tebėra. "Ar šviečia mums saulė, ar orai aptemę", jis paliko ištikimas Lietuvos sūnus. Jis ta prasme ne tik lietuvių tautos, bet ir Amerikos išeivijos pažiba ir pasididžiavimas.

Jis, kaip tas ažuolas prie Nemunėlio, audrų neatboja. Jis simbolis Lietuvos valstybės egzistencijos ir politinė ir juridinė prasme. Jis simbolis kovojančios tautos už laisvę ir nepriklausomybę. Jis dėl jos kovojęs žodžiu, apvažinėdamas su kalbom beveik visas didesnes Amerikos lietuvių kolonijas.

Jis už ją kovojęs ir tebekovoja ir plunksna. Jo rašiniai bei laišškai amerikiečių spaudoje ir gausūs ir taiklūs. Vien šiemet Vasario 16 minėjimų proga jis suspėjo pasakyti Jūsų apylinkėje net septynetą kalbų, iš kurių dvi svetimoms, neminint p. Daužvardienės kalbų. Tai yra daugiau, negu kai kuriuose postuose Lietuvos pareigūnų pasakoma per penketą metų. Gi turėtina omenyje, kad Jubilato kalbų ruglapiūtė tęsiasi apvalius metus, metai iš metų, visais savaitgaliais ir be atostogų. Pavaduotojo, kaip žinote, jis neturi.

Lietuvos okupacija pagimdė naujų uždavinių. Lietuvos oficialiam reprezentantui tenka

daryti visa, kad jo krašto pažeistos suverenumo teisės būtų atstatytos. Suminėtai funkcijai nėra nustatytų taisyklių. Visa priklauso nuo pareigūno sąžiningumo, sumanumo, sugebėjimo, energijos bei pasišventimo. Jam tenka įspėti tautos valią bei jos interesus ir atitinkamai veikti.

Tai, ką šio vakaro Jubilatas ilgų metų bėgyje nuveikė ir aš prabėgomis pastebėjau, yra nepaprastai daug. Bet, tai toli gražu ne viskas. Jį Dievas apdovanojo dar kita feta dovana. Tai idealia talkininke ponios Daužvardienės asmenyje. Ji irgi įkūnytas pasišventimo pavyzdys Lietuvos labai kultūriname bare. Lietuviškos eglaitės, lietuviškų valgių receptai, tautiški drabužiai, šokiai, dainos, lietuviški papročiai, gyvi paveikslai, gintaro debutančių balai, lietuvių gražuolių konkursai, žodžių, visa, ko esama lietuviuose gražiausio ir kilniausio, ji su pasididžiavimu pavaizduoja amerikiečiams. Ji tai perduoda lakiu žodžiu ir gabia plunksna. Ji nepavarduoja mūsų Jubilato talkininkę Chicagos horizonte. Be Daužvardžių lietuvių visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas būtų blankus... Paskyrę savo jėgas Lietuvos prikėlimui, juodu pašventė "dėl tos Lietuvos" ir didžiąja išėivijos tal- kai bei jos vienybei...

Olga Sakaitė, buvusi chie- gietė; Aldonos Brazienės sesuo, kuri laiką gyvenusi Pacifiko pakrantėse, mirė. Ji bus laido- jama Los Angeles.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

Bendruomenės Informacijos

Tarnyba ruošia įstatus

Šį mėnesį sudaryta Informacinė Tarnyba prie JAV Liet. Bendruomenės centro valdybos paruošė savo įstatų projektą ir pakeitė pavadinimą iš komisijos į tarnybą.

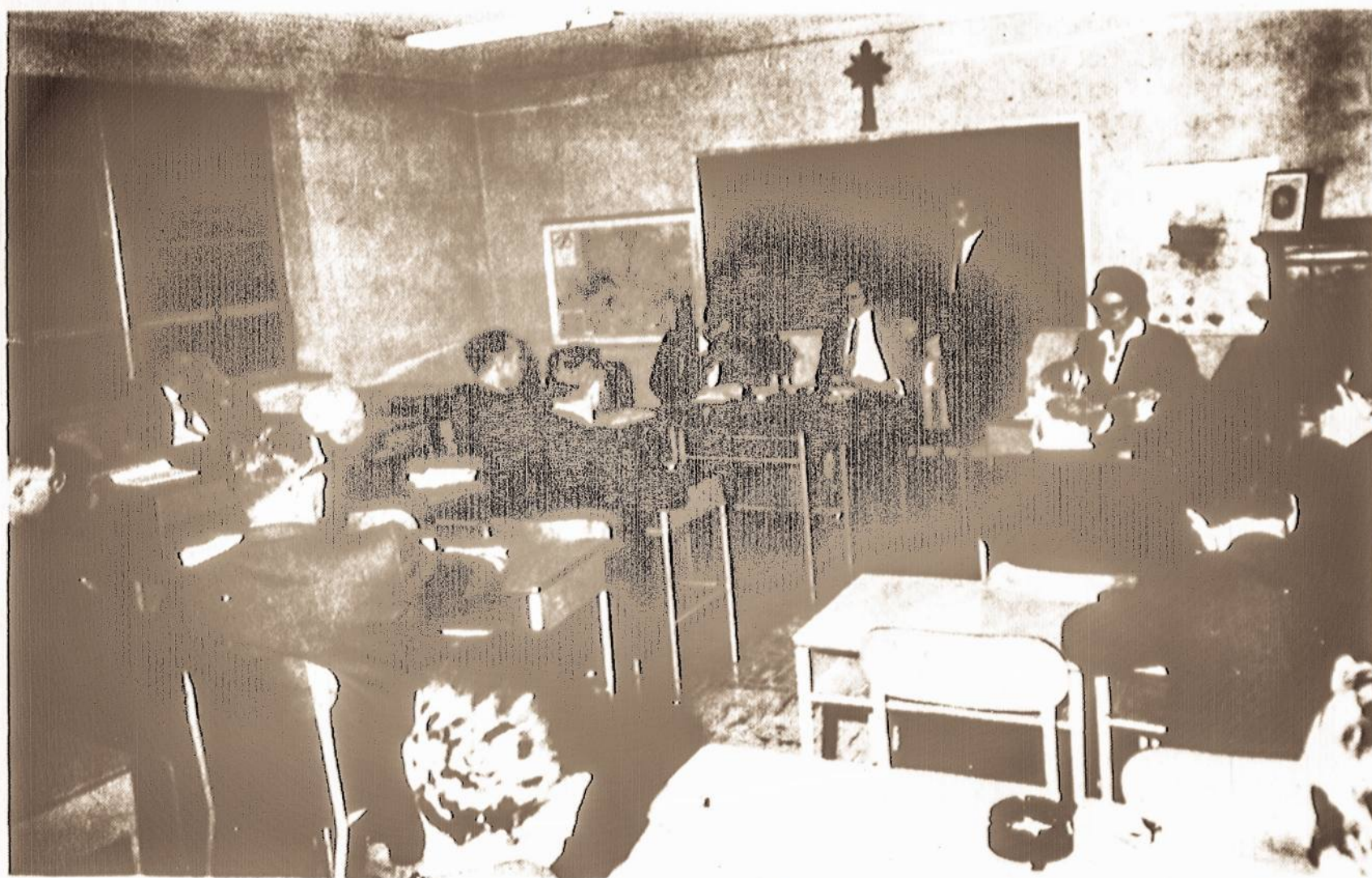
Projektas numato, kad naujasis organas "vykdo centro valdybos pavestus uždavinius, skleidžia LB idėją ir informuoja apie organizuotas bendruomenės veiklas". Įstatai įsigalios, kai juos priims tarnybos bendradarbiai ir patvirtins centras.

Į tarnybą jau įsijungė 13 spaudos ir radijo darbininkų, kurių dauguma tokį pat darbą dirbo prie LB Chicagos apygardos. Net ir pirmininkas yra tas pats išrinktas - J. Vaičiūnas. Kiti nariai: T. Antanaitis, dr. A. Baltinis, A.

Baronas, J. Bubelis, V. Būtėnas, S. Daunys, Z. Juškevičienė, V. Kasniūnas, A. Kaulėnas, J. Vaidelys, A. Valentinaitis ir V. Zalatorius. Pastarasis išrinktas sekretorium.

Prie senosios centro valdybos irgi veiks panaši institucija, vadinama Informacijos žinyba. Toji betgi daugiau dėmesio kreipė į statistinių žinių rinkimą, nei jų paskleidimą. Tuo tarpu IZ gaus savo žinias iš įvairių bendruomenės padalinių paštu ar per spaudos konferencijas ir pas- ku skleis jas per spaudą ir radiją.

Sekantis tarnybos rūpestis yra praplėsti savo bendradarbių skaičių ne Chicagoje gyvenančiais nariais.

LB C. V. susirinkime kalba pirm. J. Jasaitis.

V. Noreikos nuotrauka

VIENYBĖ The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y. Telephone: APplegate 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N.Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

MES

Atkelta iš 4 psl.

V. ŠIRVYDAS

Tie, kurie nuoširdžiai tiki, kad "ALTas darosi visai nereikalingas" (girdi, tai "sustojęs laikrodis", tetinkas "eiti į archyvus"), tegul nesustoja pusiau-kelėje, bet mintį nuosekliai iki galo išveda: "nebereikalingi ir visi senieji Amerikos lietuviai." ALTas jau 1940 m. įkurtoji organizacija. Čia jų ilgamečio politinio patyrimo vaisius. Tai laiku prisimintoji I Pasaulinio Karo laikų pamoka. Lengvopėdiškai senuosius Amerikos lietuvius iš gyvenimo ištrūkus, klausimas, ar naujųjų organizacija padarytų daugiau negu ALTas padarė? "Pressure Group" spaudimu ALTas palaikė Washingtono Lietuvos respublikos de facto ir de jure diplomatinį pripažinimą, kurį senieji Amerikos lietuviai prezidento Hardingo laikais (1923) iškovojo. Nejaug naujieji menamu "dinamiškumu" ir netokiu "apsnūdumu" priverstų Washingtoną pripažinimo palaikymą pakeisti karu Lietuvai išlaisvinti? Jei naujieji mins senųjų kelius, kur politinė išmintis seną braukti, naują brukti?

Lietuvos Nepr. Fondo Taryba metiniame suvažiavime nusprendė du trečdaliu per dvejus metus suplaukusių \$5,000 aukų Lietuvai išlaisvinti paskirti Laisvės Kovų Dainų rinkiniui išleisti.

Jei B. Pakalniui idomu...

Tūlas B. Pakalnis, įpiršęs Dirvai savo parašytus įspūdžius apie mano įspūdžius "New Yorkas-Vilnius ir atgal", Dirvos 31 nr. tvirtina, kad aš siūliau savo įspūdžius Dirvai, o jai "atsisakius", įpiršau juos Tėviškės Žiburiams.

Kadangi aš patį geriau žinau už Pakalnį, kaip ten iš

tikrųjų buvo, tai Pakalnio ir jo bičiulių žiniai pranešu, kad Pakalnio tvirtinimas neatitinka tiesos.

Dirvai aš nesitūliau savo įspūdžių, nei jų piršau Tėviškės Žiburiams. Jei Pakalnis abejoja, tegul pasiteirauja minėtų laikraščių redakcijoje.

Salomėja Narkėliūnaitė

Skaitytojai apie Vienybės priedą

... Buvo įdomu skaityti Vienybės priedą "New Yorkas-Vilnius ir atgal". Koks liūdnas Jūsų dėdienės Julės likimas! O kiek panašų jai... Prisidėdu prie išlaidų padengimo.

DANA MICKUTĖ-MITKIENĖ
Los Angeles, Cal.

... Taip pat siunčiu \$1 už S. N. "New Yorkas-Vilnius ir atgal", kuris mums visiems labai patiko.

V. GRAJAUSKAS
Cliffside, N. J.

Gerb. Redakcija,

Man, kaip užaugusiam Vilniuje, buvo įdomu pamatyti Chicagoje S. Narkėliūnaitės kėlionės po Vilniaus kraštą filmą. Su malonumu stebėjau žavius Vilniaus miesto vaizdus, gatves, pastatus, bažnyčias, nieko bolševikiško tame nepastebėjau.

Šalia manęs sėdėjęs ir, kaip paprastai, gerokai įkaušęs tūlas rašęs politines apžvalgas, nurašęs iš angliškų laikraščių žurnalistas, pramurmėjo: "bolševikiška propaganda"...

Senas lotynų priežodis sako, kad "dėl skonio nesiginčijama". Tūliems pabėgėliams nepatiko ir S. Narkėliūnaitės filmo paaiškinimas bei atsakymas į klausimus, nors ji laikėsi neutraliai ir objektyviai pasakojo, ką ji savo akimis matė bei girdėjo.

Esama žmonių, kurie viską smerkia Lietuvoje, nors mūsų tautiečiai kurla ir dirba savo

kraštui. Reikia skirti tautą nuo režimo kaip tai dar lenkai, kurie, nors ir būdami antikomunistai, lanko savo kraštą, stato mokyklas, ligonines ir kt.

Be to, į JAV atvyksta su gastrolėmis gausingi chorai, artistai ir niekas tame nemato nieko blogo. Lenkai remia materialiai savo tautiečius tėvynėje ir palaiko su jais glaudžius santykius.

Ateltis parodysi, ar jie taip darydami eina teisingu keliu ar ne.

A. ČEPULIS

Chicago, Ill.

... Įspūdžius perskačiau vienu prisėdimu - gyvoji Lietuva per Tave atsivėrė ir mano akyse. Tik kad dar būtum atvėrus tos žemelės vieną kitą vagą, kur partizanų kaulai pūva, kur sudegintų ūkių pelenai dūli, kur ašarų srautai subėgę, - įspūdžiai būtų tokie pat tikri, kaip tas jaudinantis epilogas, sužinojus apie mylimo tėvelio mirtį. Jis parašytas su tokiu nuoširdumu, su tokiu giliu išgyvenimu, kad kiekvienas sakinytis skaitant spaudžia ašarą.

Tikliu, kad tuos įspūdžius dar skaitysiu ne vieną kartą... VLADAS BUTĖNAS
Chicago, Ill.

... Siunčiu \$1 už Vienybės priedą. Mano supratimu, tai pirmą kartą kas nors be "pagražinimų" parašė apie Lietuvą. A. SKUDZINSKAS
Colonia, N. J.

AUKŠTYN KOPIANT

Be to, S. N. vyko ne "raportų" ypatingoms temoms mūsų slapukams vyrams pateikti, bet tėvus ir gimtinę lankyti. Antra, nejaug J. Jnš., kaip Rip Van Vinkelis Cat-skills kalnuose 20 metų miegojo ir spaudoje neskaitė gausių ir išsamių jo norimomis temomis raštų? Jų buvo tiek gausu, kad S. Prancūzas Tėviškės Žiburiuose 1959 m. ironiškai pastebėjo: "Galima būtų nurodyti net dalį mūsų laikraščių, kurie konstruktyviomis mintimis nesidomi ir toliau spausdina, netrumpindami, išbūdėjusius straipsnius apie Amerikos nepajėgumą ir raudonųjų daromas ar pridarytas negeroves, kartotais vakarykščiai numeriję, minėtas pereltą savaitę, plačiai aprašytas pereltą mėnesį ir dar gerai prisimenamas iš pereltų metų."

Be abejo, Dirvos redakcija senovės istorijos mokėsi ir žino Odisėjo aprašomą padovanotą medinį arkli trojėnams. Kaip kieta kovotoja prieš komunizmą, taip pat žino diktatorių taktiką, dešrą riekę po riekutę - skaldyti, ardyti priešo eiles. Tą žinodama, redakcija džiaugiasi, it žemaitis geležele, lalsviečių-vilniečių dovanojamą mediniu arkliu, išpešiotų S. N. aprašymo posakių pagyrimo pavidalu! Tegul nepraranda pilies, kaip trojėnui!

Ginčas iškella principo klausimą: ar Amerikos lietuviai turi teisę susilaukti neutralių ir objektyvių padėties Lietuvoje pavaizdavimų? Ten viskas lakiruojama socialistiniu realizmu, čia siekiama viskas lakiruoti suakmenėjusių skausmų (tai St. Sužiedėlio žodžiai) realizmu. Gyvenimas gi vietoje nestovi. Lietuvoje gyvena mūsų broliai-seserys ir dr. A. Macėlna jau seniai pastebėjo, kad tautos istorija nesustojo, trisdešimčiai tūkstančių svetur išvykus. Ten gyvena kovojanti tauta, kuri sprando nėra nulenkus. Ar turime teisę sužinoti, be apdailinimų, kas iš tikrųjų ten dedasi? Ar turime

teisę iš blaiviai pateiktų šaltinių patlems darytis išvadas? Ar po senovės turime tenkintis tai raudonu sacharinu, tai juodu pesimizmu persūdoma?

25 metų Vienybės sukaktį minint, redaktorius J. O. Širvydas rašė: "Sunkl, bet maloni Vienybės pareitis. Kiekvienas jos gyvenimo savaltė atžymėta koku nors naudingumu darbu, koku nors žingsniu pirmyn su broliais išsivais Amerikoje. Jos puslapiuose plaka amžinai gyva Lietuvos dvasia, kultūros kėliu vis aukštin kity tautų draugėje kopdama."

Vienybė praeityje kovojo prieš polonizaciją, prieš varžančią kunigijos ranką, prieš tautinį sąjūdį, niekinusį internacionalizmą, prieš sovietinį egoizmą, dabar tenka pakelti balsą už teisę blaiviau sekti mūsų brolių sunkią kovą Lietuvoje. Geras pavyzdys padėties Lietuvoje nušvietimui yra Lituanois žurnale (nr. 3) T. P. R. straipsnis "The 13th Congress of the Communist Party of Lithuania" - kupinas faktų, išvadų ir vispusiškai blaivins. Tinkamu blaiviu tonu ir klaidėdiesio Prano Zundės straipsnis Aiduose "Valstiečių atlyginimas okupuotoje Lietuvoje".

Vytautas Širvydas

AUTOS LIETUVAI

LAISVINTI

Kovo 20 d. Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke gavo paštą voką iš Worcester, Mass., kuriame buvo rašta dvidešimt dolerių pinigais, ir nepasirašytas popierio lapas su įrašu: "Lietuvos Reikalui".

Nežinomam Lietuvui ar Lietuvai Generalinis Konsulatas reiškia gilią padėką už šią kilnią ir nuoširdžią auką.

Neseniai, kaip jau buvo pranešta spaudoje, Generaliniam Konsulatui New Yorke buvo įteikta \$340,75, kuriuos paliko Lietuvos laisvinimo reikalui vėlonis Povilas Budreika, miręs Kanadoje.

SPAUDOS SKILTYSE

Chruščėvas kalboje dėl žemės ūkio negalavimų neiškėlė prjektų paskatinti žemdirbius našiau dirbti. Reikia kapitalų trąšoms, mašinoms, papildintiems atlyginimams. Sovietija tų kapitalų neturi, nes apsiginklavimas ir erdvės programos pinigą rija. Gyvenimo faktai gal ilgainiai diktatorių privers kal kurias išlaidas karyti, nes spiras rašti kapitalų žemės ūkiui, kuris jų šaukiasi. Per 10 metų gyventojų skaičius padidėjo 30 ml. Visiems reikia duonos ir mėsos, kurių nebus, jei žemės ūkis negaus reikiamo kapitalo.

N. Y. Times

Chruščėvą gula bėdos. "Šaltame kare" iniciatyva perėjo Amerikos prezidentui, kuris ją, matyt, ir nori pasi-laikyti. Kinų diktatorių žiauriai kovoja su rusu dėl įtakos. Yra ir rusų komunistų manančių, kad laikas galvą pakeisti. Chruščėvas priverstas gintis. Bene ieškos viršūnių konferencijos su Kennedy. Be to, turės apsispręsti, ar siekti su Vakaraais iš tikrųjų sugyventi, atsukant nugarą kinams, ar atvirkščiai.

US News and World Report

Ar žinova gali ką išpranašauti rusų - kinų ginče? Sunku siūlo galą susekti, nes reikia perbristi milijonus paberiamų žodžių. Visiško santykių nutraukimo gal nebus, bet žaizda taip pat neužgys, nes kertasi ne vien komunizmo dogmatikai, bet savų valstybių interesų gynėjai.

Komunistų pasaulis jau suskilusi uola. Rusai mano, karas su kapitalizmu nebūtinai, taikus sugyvenimas galimas, nusiginklavimas siektinas, rėmimas Nasserio tipo nacionalizmui naudingas, socializmas Vakarus nugalės ekonominėmis rungtyėmis, mažai karai pavojingi, nes įlepnosų pasaulinį.

Kinai gi mano, karas su kapitalizmu neišvengiamas, Nasseris ir Nehru rėmimas klaida, rėmimas mažų "išlaisvinimo" karų būtinai, pasaulinis karas sugriautų ne socializmo kraštus, bet kapitalizmą, reikia vengti nusiginklavimo ir ekonominių rungtyių. Šitokiam pažiūrų ir nuotakų skirtumui pagrindą daro visokeriopas kinų atsilikimas nuo šiek tiek toliau pažengusių rusų.

The Wall Street Journal

Laukiame visuotinio atodrėkio

EDVARDAS ŠULAITIS

"Nors aš nesutinku su tuo, ką tu sakai, bet aš kovosiu dėl tavo teisės pasisakyti", — tai yra televizijos programos "Your right to say it" motto, palmtas iš Voltaire raštų. Prieš kurį laiką teko stebėti vieną tų programų ir klausyti pasisakymų vieno aukšto JAV komunistų partijos pareigūno. Iš vienos pusės buvo keista ir pikta, jog komunistui buvo leista reikšti savo mintis, kurios yra priešingos ne vieno mūsų galvojimui, bet iš kitos — buvo malonus jausmas, kad čia yra galima netrukdomai ir laisvai reikšti savas mintis, kas ir išskiria šį kraštą iš sovietinio bloko "laisvėmis" pertekusių šalių.

Tai iš tiesų didelis skirtumas, kai pamatai, ką gali žmonės daryti ir sakyti vienur ir kitur. Tai, be abejo, mato ir tie, kurie Amerikoje giria sovietines "laisves", puikiai žinodami, kaip jos tikrovėje atrodo.

Gaila, kad laisvės kitiems nevaržomai pasisakyti nepripažįsta ne tik Kremliaus valdovai bei jų pataikūnai, bet ir nemaža dalis šiam krašte gyvenančių žmonių. Nemaža tokių yra ir mūsų tarpe ir, kas keisčiausia, jog dalis iš jų save vadina dideliais demokratais bei kovotojais prieš Kremliaus diktatūrą.

Pavyzdžių toli netenka ieškoti. Jų pilna kasdieniniame gyvenime, mūsų spaudos puslapiuose, mūsų tautiečių lūpose.

Lietuvių Fronto Bičiulių leidžiamame "Lietuvių Biuletenyje" (1961.XII.14) skaitome apie vieną mūsų tokios "laisvės" pavyzdį. Čia rašoma: "Gana ilgą laiką toks laikraštukas Jaunimo Žygiai erzino visuomenę savo iššokimais... Pagaliau Draugo spaustuvė, kur jis buvo spausdinamas, išbaigė kantrybę dėl laikraštuko destruktivaus tono ir paprašė tuoj išsikraustyti. Prieš tai dar pareikalavo išimti ar perspausdinti vieną lanką paskutinio numerio, kur buvo užgauliojami Tėvai Marijonai, iš komunistų laikraščių perspausdinti

išsireiškimai apie dvasiškius ir t.t."

Iš tiesų, ir šių eilučių autoriui teko matyti minimą "laikraštuką", kurio 1960 m. Nr. 2-3 turėjo 104 puslapius. Tas "laikraštukas" save vadino "Visuomeninio auklėjimo ir krikščioniško-demokratiškos politikos jaunimo laikraščiu", leidžiamu Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos jaunimo sekcijos.

Vartant to leidinio puslapius, nebuvo galima pajusti, kad jis labiau "erzintų" visuomenę negu sakysime LFB į Laisvę, Draugas ar kai kurie kiti. Be abejo, su nemaža to leidinio vietų nebuvo galima sutikti, bet tačiau, ar tai reiškia, jog leidinys yra dėtinas ant laužo ar mestinas iš spaustuvės. Juk spauda (čia turima galvoje retesnio dažnumo leidinius) ir yra tam, kad ji iškeltų naujas problemas, mintis ar svarstymus.

Bet tiek to. Įdomesnė yra aukščiau minėtos citatos vieta apie Jaunimo Žygių iškraustymą iš Draugo, prieš tai padarant reikalavimus, kurie toli gražu nesiderina su laisvo žodžio principais.

Atrodytų, jog minėtas incidentas yra tiksliai atpasakotas, nes panašius apibūdinimus teko girdėti ir gyvo žodžiu. Todėl jį priimant už gryną pinigą, reikia pasakyti, kad darosi baisu skaitant tokią žinią, ypač, žinant, jog tą veiksmą atliko žmonės, kurie sakosi kovoją prieš sovietinę spaudą ir nelaisvę.

Taip pat dar gerai atsimeiname praeitį, kas atsitiko su Salomėja Narkėliūnaite, kuri panoro pristatyti Lietuvą tokią, kokią ji matė ten viešėdama, bet ne tokią, kokią vaizdavo įvairaus plauko "žinovai".

Gerai žinome įvairius priekaištus, smeigtus bei prasimanymus, paleistus jos adresu.

Ir tai, kaip kiti sakė, buvo daroma laisvo žodžio vardan

ir kovai prieš sovietinę nelaisvę. Kiek "gražių" minčių išskaičiavo eilė mūsų autorių, kurie užmiršo vieną dalyką, kad kovoje su priešu, norint išelti visapusišku laimėtoju, negalima naudoti paties, prieš vartojamų metodų, kuriuos mes patys esame pasmerkę kaip netinkamus.

Daugeliui, žinoma, jau iki gyvo kaulo įgriso tokia neoriginali kovo rūšis, kuri, jos specialistų nelaimei, neatneša teigiamų vaisių. Jau dabar ir eilinis žmogus, Vokietijos stovyklose bei pirmaisiais metais Amerikoje, akiai sekęs savo vadus, dažnai susimąsto ir pagalvoja. Gaila, kad "visa žina" mūsų vaduotojai ir kai kurių laikraščių redaktoriai neišėina į gatvę ir nepaklausia, ką galvoja pilkas žmogus, kuris, šlaip ar taip kalbant, nėra vien tik gyva būtybė.

Ankstyvo pavasario atodrekiu padvelkė nuotaikos po Lietuvių delegacijos lankymosi pas JAV prezidentą Kennedį. Šį kartą buvo susilaikyta nuo tradicinio nutylėjimo

Jeigu panašią akciją būtų pradėta vesti prieš 10 arba kad ir 3 metus, jos iniciatoriai būtų apšaukti visokiais nelabai gražiais vardais, kurių tarpe, žinoma, būtų neužmiršta prisegti ir "komunisto" titulas! Tiesa, ir anksčiau būta balsų, kad mūsų laisvinimo įstaigoms reikalingos reformos, tačiau tie balsai tuojuo buvo nuslopinti "visa žinančių" politikierių.

Lauktina, kad šiokiokių balsų turėtų ir pilkas žmogus, kuriam neturėtų būti primesta vien tik nuomonė "iš viršaus". Lauktina, jog būtų atsisakyta visuomenės opinijos formavimo iš tokių žmonių tarpo, kurie neturi jokios nuovokos jų veiklos srityse.

Žinoma, labiausiai reikėtų visiems atsiminti, kad mes gyvename laisvoje bendruomenėje, kurioje savo nuomonės pareiškimas nėra joks nusikaltimas. Todėl pagal Voltaire, kovokime dėl kiekvieno teisės laisvai pasisakyti, vadovaujantis etikos ir moralės principais.

Juozas Zimblys, pereitais metais padaręs idomią kelionę po Europą, šioje nuotraukoje matomas Švedijoje - su svaile Irma ir jos dukrele Franciška Skanseno parke. Tenai yra rinkinys seno ir naujesnio tipo namų iš visų Švedijos pakraščių. Ūkininkų namai, kaip Zimblys tvirtina, savo statyba primena Lietuvos ūkininkų namus. Nuotraukoje tipinga švediška bažnyčia.

Dr. Drangelis klausia - kur link Bendruomenė?

Atrodo, kad mano vėliausiai pasirinktos organizacijos - LB veikėjai, ypač po vizito Baltuosiuose Rūmuose, nori įvykdyti coupe d'ALT-as.

Tokių užsimojimų buvo ir anksčiau, bet dabar pirmoje vietoje - ALT'o sekretoriaus dr. P. Grigaičio puolimas.

1958 m. Bostone įvykusiame Amerikos Lietuvių Kongrese buvo pareikšta panašus nepasitenkinimas prieš ALT' pirminką Leonardą Šimutį. Beveik plyštančia širdimi man ir viskupui V. Brizgiui teko atvesti ALT' pirminką prie prezidiumo stalo, kad priimtų gausiais aploidimentais jam pareikštą pasitikėjimą ir pagarbą.

Dabar puolamas ALT'o sekretorius. Kadangi norima jį paversti kankiniu, tai jis įgyja vis daugiau simpatijų ir rėmėjų.

Girdžiu kaip kalba asmenys už Bendruomenės ribų. Sako - "Jis kovoja vienas ir niekas jo neužstoja, bet jis vis atsilauko ir jokios paramos nereikalauja..."

Bendruomenės politikierių užsimojimai ir sutartinė yra tikra tragikomedija.

Ne ALT'o sekretoriaus pozicijos stiprinimui šie žodžiai rašomi. Pavojaus nėra. Jis pats yra tvirtas ir atsparus. ALT Centro Valdybos 8 narių, 34 direktorių ir 1958 m. kongresto 80 delegatų jam pavestą autoritetą, kaip ALT'o sekretoriui, jis tiksliai išlaiko.

Širdies, proto ir politinės evoliucijos troškimai mūsų tautoje yra visiems žinomi ir tiems norams ALT' veikla atitinka.

Kaž kas yra pasakęs: "Make as many great men as you can". Reikia esamus veikėjus gerbti, jų skaičių didinti.

Bendromis jėgomis kovokime už Tėvynės laisvę. Tauta yra galinga ir garbinga turėdama proto ir darbo milžinus. Neiekvokime tuštiems ginčams brangios energijos ir dar brangesnio laiko. Vadovaukimės Aušrininkų ir mūsų didžiųjų tėvynainių idealais, darbais ir jų sukurtais organizacijomis.

Mūsų darbo keliu atsikels ir Laisvoji Lietuva...

DR. K. DRANGELIS
ALT Centro Valdybos narys

Prof. Mykolas Biržiška, Lietuvos laisvės akto signataras, prieš porą mėnesių gavęs širdies anginos smūgį, dr. W. Grasskos priežiūroje palengva stiprėja.

AUKOS VIENYBEI

W. M. Chase	\$8.00
Hartford, Conn.	
G. Tolish	5.00
Glendale 27, L. I.	
A. Jurgėla	3.00
Brooklyn, N. Y.	
A. Mačiulis	3.00
A. Jackson Heights, L. I.	
Visiems nuosirdžiai dekojama.	
Aukotojų vardai bus tęsiami.	

Haven Realty

JUOZO ANDRIUSIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N.Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. iki 9 v.v.

Neseniai įvykęs latvių ir lietuvių pasitarimas SLA centre. Iš kairės į dešinę: kun. P. Dagys, kun. R. Zarins, C. Stankevič - Latvių organizacijų sąjungos pirmininkas ir SLA prezidentas P. P. Dargis.

Vyt. Mažello nuotrauka

V. MYKOLAITIS-PUTINAS

Tęsimas
V. Mykolaičio-Putino
pasakojimas apie
savo gyvenimą ir
kūrybą jo 50 metų
kūrybinio darbo
sukakties proga.

Tais pačiais metais Petrograde išėjo iš spaudos mano eilėraščių rinkinėlis „Raudoni žiedai“ kartu su poema „Kunigaikštis Žvainys“, parašyta 1913–1914 m. Visi to rinkinio eilėraščiai parašyti karo meto motyvais.

Tų pačių 1917 m. rudenį atsidūriau Stockholmo pakeliui į Šveicariją, kur buvo sudarytos sąlygos man ir kitiems kitiems mokslieviams tęsti studijas. Stokholme teko pagyventi ilgokai, apie 4 mėnesius, belaukiant leidimo pervaziuoti per Vokietiją. Laukimą pavaišindavo savotiški literatūros vakarai Lietuvių komiteto būste. Tuo metu čia gyveno J. Tumas-Vaižgantas, J. Šliūpas ir dar keletas lietuvių. Vaižgantas tada rašė „Pragiedrullius“. Ką per dieną parašydavo, tai vakare paskaitydavo. O parašydavo daug. Dirbo su dideliu įkarščiu, o rašydavo greitai. Atsinešdavo pluoštą didelio formato lapų, skaitydavo aiškiai, garšiai. Klausytojams, kurių būdavo apie dešimt, veikalas labai patiko.

1918 m. vasario ar kovo mėnesį patekau į Šveicariją ir pradėjau studijas Friburgo universitete, tame išimtinai idealistinės filosofijos centre. Čia neaprašinėsiu tų studijų eigos ir jų pobūdžio. Tačiau negaliu nepaminėti profesoriaus de Munnynco, skaičiusio psichologijos ir įvado į estetiką kursus. Buvo įsiai belgas, nepaprastai domėjosi lietuvių tauta. Turėjo puikią iškalbą, dėstė įdomiai ir patraukliai. Visa jo estetikos teorija buvo pagrįsta žmogaus kūrybingumo aukštinimu. Žmogus savo kūryba galis duoti pasauliui kažką naujo, ko anksčiau nėra buvę. Tokiu naujumu ypačiai pasižymis menas. Jame plazdanti gyva žmogaus kūrybos dvasia. Menas iš esmės esąs žmogiškoji kūryba. Kitose veikimo srityse žmogus tik performuoja tas, kas pasaulyje jau yra, o menas duodąs kai ką naujo. Jei ir kitose veikimo srityse žmogus įstengia parodyti kūrybingumo, naujumo, tai tokis veikalas duodąs estetinio pasigėrėjimo, artėjas prie meno. Žmogus, kurdamas meną, darąs panašus į Dievą. Patiko man tai, kad mano profesoriaus teorija, kurią jis vadino „humanistine“, nepančiojo meno ankštais moralės varžtais. Meno kūrybos sritis esanti tiek pat plati, kaip ir žmogaus prigimtis. Visokį širdies ir proto svyravimą bei paklydimą, jei tik jie neišsina iš žmogiškos prigimties ribų, nenaikina meno kūrinio estetiškos vertės.

Šitos teorijos, čia labai jau schematiškai atpasakotos, aš šlandien neglūnu. Bet negaliu nepripažinti, kad anuomet ji atitiko mano pasi-

ruošimą, vidines nuotaikas ir kai kurias laikotarpio tendencijas, tegu ir iškreiptai atsispindėjusias mano vidaus gyvenime. Baigiantis pirmajam pasauliniam karui ir pirmaisiais pokario metais mes, idealistiškai nusiteikę jauni žmonės, buvome pilni entuziazmo, didelių vilčių ir lūkesčių. Mums vaidenosi visokios reformos, atgimimai, žygiai, polėkliai. Mes projektavome sąjūdžius ir organizacijas kelti tautinei lietuvių kultūrai. Prisipažinsiu, kad ir mano tada parašytos poezijos daugelis įvaizdžių, kaip žiburių nešėjai, plaukėjai verpetuose, bokštų ugnys, ryto saulės, paskandinti varpai, sakalai ir panašiai, yra to laiko pažūrų ir nuotaikų išraiška. Ar visa tai kilo iš teisingų prielaidų? Tačiau kas teisinga, o kas klaidinga meno kūrybos srityje? Teisinga bus tokia pažūra, tokia teorija, kuri kūrybingumu apvaisina mūsų sielą, nors ir neišlaikytų griežtos proto kritikos. Klaidinga bus tokia teorija, kuri palieka mus šaltus ir nevaisingus, nors ir būtų nenuginčijama, kaip du ir du keturi.

Mokslo metais Šveicarijoje mano poezija ima įgauti iš dalies alegorinį, iš dalies simbolinį pobūdį. Su poetų simbolistų kūrybą tada aš nebuvau dar nuodugniau susipažinęs. Bet jau skaičiau Vladimiro Solovjovo eilėraščius, rusų simbolizmo teoretiko Vlačeslavo Ivanovo knygą „Borozdy i meži“, o iš anksčiau pažinojau Jurgio Baltrušaičio poeziją. Ši Vlačeslavo Ivanovo knyga man labai patiko. Iš jos aš susidariau apie simbolizmą tokią pažūrą: simbolizmas esąs tik pagilintas realizmas. Nieko, kas prašoktų tikrovės ribas atkuriamame vaizde ir jokių įmantrybių išraiškoje, formoje. O vis dėlto kūrinio prasmė yra gilesnė negu atkurtasis tikrovės vaizdas. Paveiksle matome „lūšnelę ir medelį“, pasak Ivanovo, o jaučiame, kad paveikslas prasmė yra kur kas gilesnė, taigi ir realesnė, negu tas lūšnelės ir medelio vaizdas. Šis simbolizmo teoretikas ir metė meniui šūkį „a realibus ad realiora“ — nuo realiųjų link realesniųjų. Tą kryptį aš vadinau, dabar neprisiimu, ar iš paties Ivanovo, ar iš kur kitur paimitu terminu „simbolinis realizmas“. Galimas daiktas, kad tokia pažūra ir apsaugojo mane nuo beplintančio tuomet formalizmo bei estetizmo ir lenkė rūpintis turiniu.

1921 m. „Svyturio“ leidykla išleido du mano kūrinių tomelius. Tada buvo įėję į madą leisti rinkinius bendru Raštų vardu. Tad leidėjai, ilgai nekvaršindami galvos sau ir man, ir mano knygeles pretenzionaliai pavadino „Putino raštais“.

1922 m. baigiau Friburgo universitetą ir vėlesnius metus pasilikau Miunchene paklausti literatūros mokslų. Čia patekau į kitokią, daug laisvesnę atmosferą. Nerašysiu čia savo atsiminimų apie didelį to miesto universitetą. Šio straipsnio reikalui pakaks, jei prisiminsiu tik vieną savo profesorių, Fricą Štrichą, ir jopaskaitas apie vokiečių klasiką ir romantiką. Tais metais buvo išėjusi iš spaudos ir jo knyga ta pačia tema. Nebandydamas prisiminti gana pai-

Kostas Kubilinskas, netikėtai miręs Vilniuje kovo 9 d. Veltonis yra pats rašęs originalių kūrinių ir vertęs pasaulinių autorių kūrinius vaikams ir jauniui. Tarp jo rinkinių vaikams yra „Raidžių paradas“, „Pauliukas balliukas“, „Stovi pasakų namelis“, „Su žilvičio dūdelė“, „Mano spalvos“. Gimęs 1923 m. Suvalkijoje.

nių ir sunkokai suvokiamų filosofinių Štricho teorijos prielaidų, atsimenu vien, kad klasiką jis laiko tobulu išbaigtumu (Vollendung), o romantiką — bekraštybe (Unendlichkeit). Tai esą du amžinybės pasireiškimo būdai, dvi pagrindinės meno idėjos. Tobulumas — tai nesikeičianti ramybė; bekraštybė — tai amžinas judėjimas, keltimasis. Gillau man į sąmonę įstrigo klasikinio ir romantinio žmogaus charakteristika ir jų kūrybos medžiagos, objekto aptarimas. Pirmasis esąs proto, šviesios sąmonės, pustausvyras, antrasis — maištingų jausmų, ilgesių, nerimasčių įkūnijimas. Klasiko kūrybos objektas esąs dienos, saulės, giedros, džiaugsmo pasaulis, romantiko — nakties, sutemų audrų, skausmo motyvai.

Klausydamas vietomis labai painių Štricho samprotavimų ir pavyzdžių analizų, aš visa širdimi linkau į romantiką. Mano vaizduotėje ir atmintyje dar ir šlandien tebėra gyvi romantinio pasaulėvaizdžio bruožai, tebeskamba kai kurie jo motyvai sukurti posmai. Pavyzdžiui, iš Nitšės „Zaratustros“ aš tik miglotai prisimenu vieną kitą aforizmą bei sentenciją, o ilg

NAUJI DOKUMENTAI APIE VAIŽGANTĄ

Neseniai Lietuvos TSR Centriniam valstybiniame istoriniame archyve buvo surasta Juozo Tumo-Vaižganto ir jo brolio Jono Tumo byla. Bylos pretekstas buvo tai, kad 1896 metų spalio 2 dieną Priekulės (Latvijoje) geležinkelio stotyje carinė pasienio policija sulaukė Vaižganto brolių Joną, kuris iš jo į Naujakalmio kalmą, netoli Svedasų, vežė pilną lagaminą draudžiamos lietuviškos literatūros, k. a.: „Byrutės dainos“, „Kelios istoriškos dainos“, „Praelitė Vilniaus ir jo pirmavusios akademijos“, „Kaip gelbėti gyvuoli nuo išputimo“, „Tėvynės sargai“ ir kt. leidinių, iš viso 600 egzempliorių. Už tai Jonas Tumas cario patvirtintu nuosprendžiu buvo nuštas pusantros metų kalėti ir dviem metams išstėmimo. Dėl įrodymų stokos Vaižgantas išvengė teismo, tačiau žandarmerija sekė jį bei tardė.

Įdomiausias yra Kauno gubernijos žandarų valdybos viršininko raštas Vilniaus teismo rūmų prokurorui, kuriame žandas, remdamasis to meto periodikoje pasirodančiais publicistiniais straipsniais, teigia kad Juozas Tumas ir po straipsniams pasirašinėjantis Vaižgantas yra tas pats asmuo. Jis charakterizuoja Vaižgantą kaip „kenksmingą asmenybę“.

Dienoraščio fragmentus užbaigiant

JŲ PIRMOSIOS DIENOS AMERIKOJE

Iš gautų skaitytojų atgarsių, atrodo, kad mano dienoraščio drožlės kai kieno per jautriai sutiktos. Tai tikrai mane nustebino. Tie patys naujakuriai mane ragino po dešimtis metų visa tai aprašyti, iš ko jie, sakė, pasijuoksią. O kas įvyko? Jau kai kas tose pastabose įžiūrėjęs baubą ir ėmęs nervintis. Tik senieji Amerikos lietuviai labai patenkinti, kad ne vien išrinktuosius man teko pagloboti. Kai kurie man rašo, kad manę sulaukti tos pačios Lietuvos dukrų ir sūnų, o sulaukę ponų, kurie iš savo sponzorų tik pasijuokę.

Smulkus mano dienoraštis, pradedant nuo 1948 ir baigiant 1958 metais, yra paruoštas išleisti knygos forma. Manau tai atlikti 1972 metais, jei tada dar būsiu šioje planetoje.

O dabar, atrodo, užteks ir tų fragmentų, kurie jau buvo atspausdinti. Baigdama tik noriu pažymėti, kad dėdama Vieniųbė apie naujakurius labai sutrumpintas pastabas, jokių būdu nenorėjau pirštu parodyti į kokį pavienį asmenį, o tik pavaizduoti tąjį laikotarpį, kurį Amerikos lietuviai labai jautriai pergyveno.

Pirmiausia, aš norėjau pabrėžti tą skirtumą tarp dviejų kultūrų, apie kurias naujieji ateiviai taip dažnai mėgsta užsiminti.

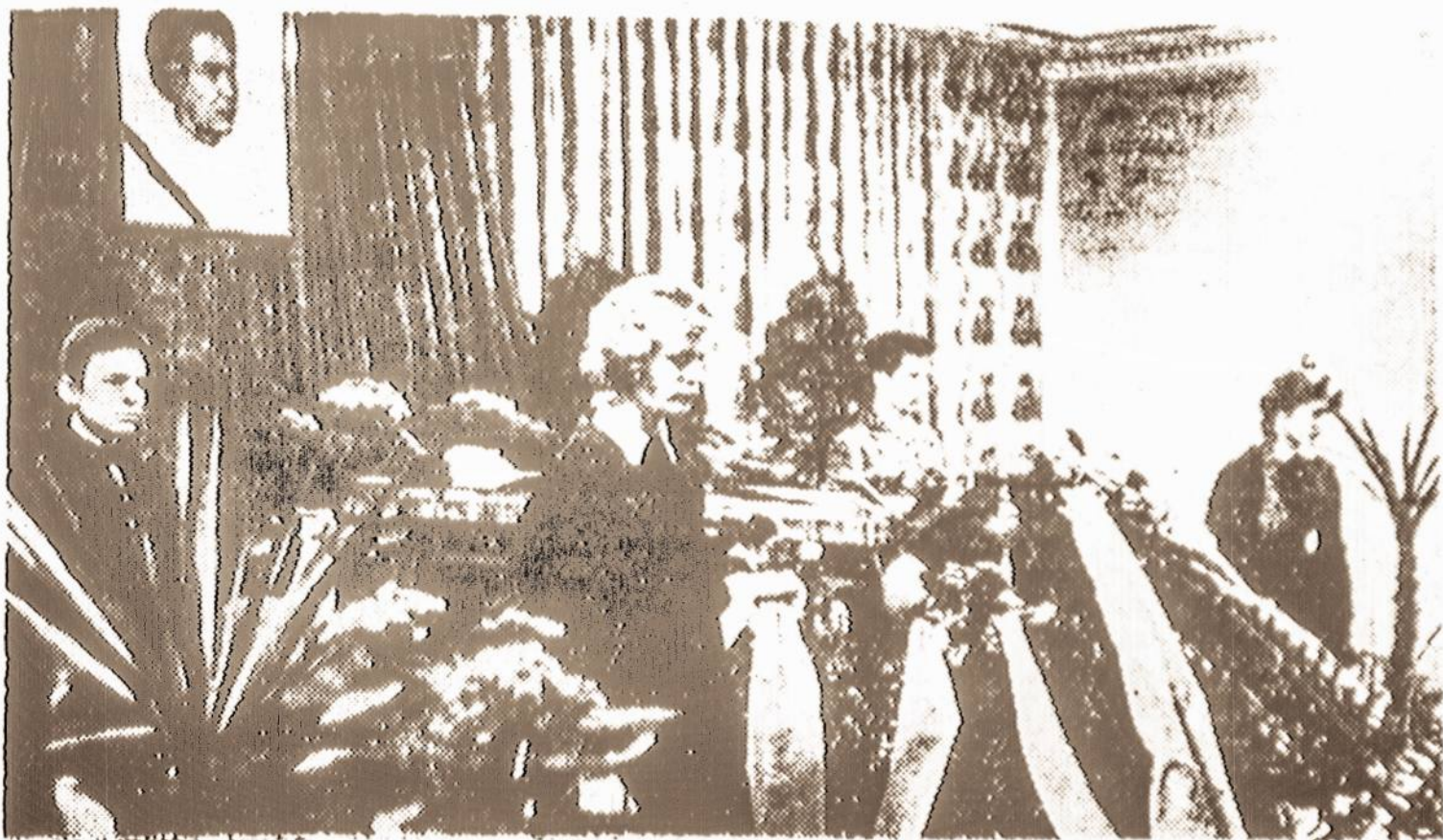
Antra, norėjau parodyti mano talkininkams, kurie, mano įkalbėti, kvietė į savo namus pabėgėlius, kurie jiems sudarė daug nemalonumų ir kai kurie tų geradarių man yra priekaištavę. Tepamato jie, kad ne jie vieni, bet ir aš, ir šimtai kitų buvo gavę tokių asmenų ir kurie visi nuėjo mums svetimai kryptimi.

Trečia, norėjosi parodyti ir dvėjopą meilę Lietuvai. Kiek man žinoma, daugumas ir gal visi Amerikos senieji lietuviai, vadintų didele laime, jei jie galėtų gyventi savo gimtajame krašte. Iš naujųjų ateivių, tų didelės kultūros žmonių, buvo ir kitokių. Jie gailėjosi pervėlai čia atvykę, nes juos išsyk sužavėjo šalies materialiniai turtai. O dar kiti, išvydę, kad prakaite teks duoną valgyti, buvo pasiryžę grįžti į tas stovyklas, iš kurių mums ašarotus laiškus buvo rašę.

Visa tai susumavus, galima prieiti išvadą, kad Amerikos lietuviams gal reikėtų primesti ne tiek kultūros štoką, kiek juos kaltinti už naivumą, kviečiant į čia visus, kurie tik mokėjo gaudyti laišką parašyti.

Aš turėjau svečių, kurie darbą gavę antrą dieną jau buvo pakeitę savo pavardes. Gana keistai man atrodė, kad viena gana šviesi moteris pasivadino

Pranė Lapienė

Prie poeto
Kosto Kubilinsko
karsto garbės
sargyboje stovi
Vilniaus
moksleiviai.

Rašytojas Vincas Krėvė
"Malonu prisiminti, kad jis mane mėjo..."

Šiol jaudina mane paskutinioji vidurnakčio scena ir žodžiai: "O Mensch! Gib acht! — Was spricht die tiefe Mitternacht? — Die Welt ist tief, — und tiefer als der Tag gedacht" (O žmogau! Įsidėmėk! — Ką kalba gilusis vidurnaktis? — Pasaulis yra gilus, — ir giliau sukurtas nei diena.)

Čia noriu dar keliais žodžiais pažymėti, kokią didelę reikšmę mano vidaus gyvenime turėjo muzika. Mano pasirošimas muzikos srityje labai menkas. Seminarijoje susipažinau šiek tiek su muzikos teorija ir elementariais harmonijos dėsniais, pramokau pagroti fisharmoniją ir vargonais, pasidarau, nesant geresnio kandidato, seminarijos choro vedėju ir vargoninku. Geros muzikos išgirdau tik nuvykęs į Petrogradą. Pirmoji mano girdėta opera — "Faus-tas", pirmasis simfoninis kūrinys — "Šecherezada". Abudu padarė didžiulį įspūdį. Plačiau susipažinau su muzika tik Miunchene. Čia išgirdau Beethoveno "Devintąją", Bacho fugas, Wagnerio operas ir daugelį kitų reikšmingų kūrinių. Nemoku žodžiais konkrečiai to pasakyti, bet esu įsitikinęs, kad muzika yra giliai paveikusi ir apvaisinusi visą mano literatūrinę kūrybą. Aš seniai žinojau Verleno mestą poezijai šūkį: "De la musique avant toute chose" (Pirm visą ko muzikos.) Bet ne šitas šūkis sleja mane su muzika. Žodžio meno garsinės priemonės yra visai kitokios negu muzikos, ir vargu ar mes galime čia ko iš jos pasimokyti. Muziką ir poetą sleja vidinis turinys, emocijos, lyriniai ir dramatiniai išgyvenimai ir kai kurios kompozicinės priemonės temos rutuliojimo atžvilgiu. Muzikinės kompozicijos formos, variacijos, partitūroms, finalai, dinamika, tempai ir daug kitokių dalykų gimtina muzikos ir literatūros meną. Aš žinau, kad mano poezijoje maža dainiškumo, ir kompozitoriams ji medžiagos neduoda. Bet ne vien dainiškumu, kaip minėjau, reiškiasi šių dviejų meno šakų santykis. Manau, kad ir mano poezijoje ir prozoje atsiliepia idė-

jiniai ir kompoziciniai muzikinių įspūdžių pradmenys.

Miuncheno universitete mano buvimo metais studijavo nemažas lietuvių studentų būrys. Pra-gyvenimas buvo pigus, siautėjo infliacija, kainos nespėdavo kilti paskui galvotrukčiais riedančią žemyn markę. Lietuva jau turėjo litus, bet mes stipendijas dar gaudavome doleriais. Už 7 dolerius galėjai gyventi visą mėnesį, išsikeitę dolerį, mes pasidarydavome milijonieriais. Aš nešiojau skrybėlę už 2 milijonus, valizai mokėjau 4 milijonus!

Iš savo studentų kolegų suminėsiu tik vieną. Balį Sruogą. Mudu turėjome kiekvienas savo kompaniją, bet vis dėlto kartais susitikdavome. Syki jį paklausė manęs, kokių aš profesorių klausęs. Munkerio, sakau, "Mondras senis", — pritarė Sruoga. Foslerio. "Taip pat mondras senis". Kitą kartą kalbėjome apie Balzaką. "Nesuprantu, už ką jį genijum laiko", — burbtelėjo Sruoga. Dažnai jis skelbdavo paradoksalias pažiūras. Jis nemėgo, kai mus vadindavo simbolistais. Kartą jis paklausė manęs:

— Ar tau dar nenusibodo, kad mus vis simbolistais krikštija? Aš jau, nebegaliu to pakęsti.
— Atsibodo, — sakau, — O tu pats kuo save laikai?

— Neoromantiku, — atsakė Sruoga.

Aš žinojau, kad jis ir į mano poeziją žiūri labai kritiškai. Dar Petrograde viename straipsnyje, pasirašytame groteskiniu slapyvardžiu "Markizas Tigrui nėr ko nori" (kur ten buvo didžiosios, neprisimenu), jis pripažino, kad aš esąs gryno kraujo lyrikas, ir kritikavo už retorikumą, patosą, iškilmingumą ir kad aš dar nežinaš savo kelio. Patoso jis nekenė, o gėrėjosi paprastumu, intymumu. Už paprastumą jis pirmas aukščiausiai įvertino mano "Rūpintojėli". Jis nemėgdavo, kai aš skaitydavau savo eilėraščius pakelti tonu. "Nemoki skaityti, gadini", — peikdavo jis mane. Jis pats stengdavosi skaityti lėtai, niūniuojančiai, su nuoširdumo

grynai rusiška pavarde. O kada mane pradėjo kviesti jiems liudyti Amerikos pilietybei gauti, aš turėjau labai laikytis, kad neišbėgčiau iš teismo salės, kai išvydau Algirdus persikrikštijant Allens ir Birutes Behrtomis...

Tik mūsų plačiajai visuomenei žinomi intelektualai sugebėjo mano nusivylimus išblaškyti, ir jų dėka jaučiuos atlyginta už visus nesusipratimus, turėtus su kitais svečiais.

Daug garbės ir skambaus garso man suteikė mūsų žymieji poetai, žurnalistai, dailininkai, kurie pirmomis dienomis buvo sustoję mano pastogėj. Juos prisimenu labai šiltai. Tai buvo tikra sielai šventė. Jiems pas mane viešint, mes veik kasdieną skaitydavome naujus eilėraščius ir kartu juokdavomės, matydami raudonųjų spaudoje, kad Lapienė ne vienam poetui neduodanti valgyti, jei jis neparašęs jos nurodytam asmeniui garbinimo eilių.

Dėl to gal reiktų "pakaltinti" vieną dailininką, kuris, labai trumpai paviešėjęs, šioje pačioje Vienybėje parašė savo įspūdžius, be kita ko pasakydamas, kad tame garsiaame "Poetų rezervate" visi privala ką nors sukurti eilėmis, dėl to jis, nebūdamas poetu, turėjęs skubėti iš ten išvykti.

Ypatingai lengvai eilės pildavosi, liaudies išsireiškimu, kaip iš ožio rago, vienam mūsų poetui "senjorui". Jis kiekvieną svečių ar viešnią sutikdavo specialiai tik jam taikytu eilėraščiu. Turiau jų daug ir anų dienų ilgėdamosi kartais pasiskaitau. Šiandien tegailiu, kodėl rašydama affidavitus, nepadariau didesnio skryningo, būčiau galėjęs apčiuo-piamesnę parama suteikti to vertiems žmonėms.

VIENYBĖ, 1962 m. kovo 30 d.

Kiek ten teisybės ir kiek draugų sentimentų

Tokio pavadinimo straipsnį šių metų sausio 13 d. dr. J. Grinius atspausdino Drauge, neva bandydamas pasverti A. Škėmos literatūrinį palikimą, o iš tikrųjų stengdamasis diskredituoti susijaudinusių visuomenę po anos baisios pra-eito rudens katastrofos.

Po kelių savaitių (vasario 24 d.) tame pat Drauge Andrius Baltinis atspausdino straipsnį, pavadindamas jį "Dr. Jonas Grinius — visumos žmogus". Žinoma, daug galima atleisti sukaulinio straipsnio autoriui, jeigu jis nepašauktų vieno kito komplimento ar perdėjimo. Tai gal net reikalauja geras tonas. Tačiau, atrodo, dar daugiau galima atleisti tiems nekrologų autoriams, kurie rašė apie A. Škėmą jam tragiškai žuvus. Juoba, kad juose ir komplimentų ir perdėjimų buvo mažiau, negu minėtame A. Baltinio straipsnyje, kuri tikrai galima būtų pavadinti "Kiek ten teisybės ir kiek draugo sentimentų".

A. Baltinis rašo, kad "visą dr. J. G. gyvenimą puošia išmintis". Baisiai drąsus tvirtinimas, kurio, turbūt, nei J. G. mama nebūtų drįsusipadarinti. J. Grinius primeta A. Škėmai blasfemiją dėl sūnaus

rašymo didžiąja raide. Kažin ar nėra didesnė blasfemija apie bet ką šioje ašarų pakalnėje rašyti, kad visą jo gyvenimą puošia išmintis.

Toliau A. B. rašo apie J. G. "sėkmingą Šiaulių gimnazijos baigimą" (lyg, rodos, būtų galima nesėkmingai baigti gimnaziją) ir apie "labai nuodugnią studijas" universitete, ne tik lietuvių ir prancūzų literatūros, bet ir pedagogikos, psichologijos ir filosofijos.

Pridėjus prie to Grenoblio ir Paryžiaus universitetus galima įsivaizduoti, koks didelis mokslininkas tas Grinius turėjo išėiti. Tačiau, kalbėdamas apie J. Griniaus Grožis ir menas veiklą, A. Baltinis parašė vieną teisingą sakinį: "dr. Grinius čia remiasi ne filosofinių tezių logišku derinimu, bet intuityviu meninės tikrovės analizavimu".

Atrodo, J. Griniui ištikrųjų nedaug terūpi logika ir faktai. Ypač tai gerai matyti iš jo straipsnio apie Škėmą, kur jis nemoka skirti nekrologo nuo literatūrinės studijos, nemoka teisingai atpasakoti J. Blekaičio mintis (o tai yra vienas pagrindinių reikalavi-

mų kiekvienam, kuris bent šiek tiek pretenduoja į mokslininko titulą), kur jis tiesiog meluoja apie prancūzų rašytoją Celine ir t. t.

Gal intuicija ir yra neblogas daiktas kai kur (pav., būriant atleiti iš rankos), bet tikrai bloga, kai intuicija norima padaryti pagrindiniu mokslo įrankiu.

Labai abejotina skamba ir toks A. Baltinio pasakymas: "Jo (J. G.) visi straipsniai taip stipriai parašyti ir tirtai pagrįsti, kad jie įtikina ir didžiausius skeptikus". Kuo pagrįsti: intuicija ar logika ir faktais? Ne tik didžiausio skeptiko, bet ir jokio normalaus žmogaus netikėtins be logikos ir faktų.

Abejotina skamba ir kitas J. B. posakis, kad J. G. "vidujiniai laisvas ir nepriklausomas nuolat budįs dėl tiesos ir teisybės". Bent Blekaičio atžvilgiu J. G. parodė, kad tas budėjimas dėl tiesos ir teisybės gerokai apsūdęs, kaip ir visas J. Griniaus galvojimas, kurį visiškai teisingai galima pavadinti kaip "kažką atsilikusio ir mūsų laikams netinkamo".

A. KAIRENAS

Pavasario audros

Ir mes, lietuviai, audrų supami

Pavasaris jau čia pat, laukiamie giedrių dienų, bet pavasario vėjai kai kada būna audringi lygiai kaip dabarties tarptautinė politika. Visgi, pavasaris žada viltį sulaukti vaismedžių ir gėlių žiedų, gražių, šiltų dienų.

Ir Alžiro krašte po daugiau kaip 7 metų šturpių kovų šis pavasaris bus malonesnis, nes karas baigiamas ir alžirčiai tikisi sulaukti taikos ir laisvės.

Daug kovūnų žuvo Alžire – prancūzų ir alžirčių. Reikia pripažinti, kad alžirčių kova už laisvę baigsis sėkmingai, nes Vakarų pasaulio imperialistai kapituluoja visose frontuose ir „šaltojo karo“ veiksmas pradeda švelnėti. Tačiau, mūsų nuomone, netenka būti optimistais dėl pavasario giedros pasireiškimo: didžiųjų kraštų imperializmas tebėra gyvas ir galus. Nors Vakarų pasaulio imperialistai kapituluoja sąlygų verčiami, bet Rytų pasaulio imperializmas tebėra triumfuojas.

Alžiro tautos vienybė pasiekė laimėjimų nes alžirčiai kovojo už laisvę vieningai ir ryžtingai. Jie nugalėjo milžiną – Prancūzijos 400,000 kariuomenę, turėdami vos tik apie 40,000 savanorių, blogai ginkluotų ir skarmalais apgintų, tankiai alkanių didvyrių. Ar alžirčiai bus tiek vieningi kovą už laisvę laimėję?

Ir lietuviai šimtmečius kovojo už savo laisvę, buvo vieningi kovų metais, bet kovą laimėję 1919 – 1920 metais pražudė vienybę savo seimuose.

Ir Lietuvos savanoriai skarmalais apginti, nedaugė, blogai ginkluoti, nugalėjo gausingesnius savo priešus, atstatė Lietuvos valstybę. Jų didvyriškumu didžiuojamės, didžiuliais būsimos Lietuvos kartos, nes jie paliko praeitį iš savo kovų, gražias tradicijas atėties lietuviams. Tačiau, kai kurie Lietuvos vadai, partinių grupių karjeristai seimuose griovė lietuvų vienybę, po dvidešimtmečio laisvojo gyvenimo kapituliavo priešui,

turėdami didesnę kariuomenę, geriau išlavintą ir ginkluotą, negu anais kovų metais buvo savanorių kariuomenė.

Ir dabar mūsų veiksniai, politinių grupių vadukai, eina tais pačiais keliais kaip praeityje. Jų veikla, Lietuvos vadavimo žygiai nepaliks tradicijų ir pavyzdžio ateities lietuviams kovoje už laisvę, nes net į Washingtoną vyksta nevieningi, o iš Washingtono grįžta dar labiau antipatiškai vieni prieš kitus nusiteikę. Jų pastangos Lietuvos laisvinimo darbe – pikri komedija.

Ar užgims nauji Lietuvos sūnūs ligi naujo pavasario nuo Karpatų ir rusiškų stepių?..

V. M. Klausutis

Lietuviai Paryžiuje

Šv. Kazimiero, Lietuvos patrono, dieną Paryžiaus lietuviai paminėjo iškilmingomis mišiomis, kurias laikė jėzuitų koplyčioje J. E. monsinjoras J. Rupp, Paryžiaus arkivyskupijos vyskupas pagalbininkas. Celebrantas pasakė gražų pamokslą, iškeldamas lietuvų tautos prisirišimą prie Bažnyčios ir savo valstybės nepriklausomybės. Lietuvių kalba pamokslą pasakė Paryžiaus lietuvų klebonas kun. J. Petrošius.

Po pamaldų kun. J. Petrošius jėzuitų namuose pavaišino lietuvų koloniją ir Arkiv. Ruppą, kuris turėjo progą susipažinti su Paryžiaus lietuviais.

Vėliau klebono Petrošiaus bei Pasiuntinybės sekretoriaus ir Liutkienės kvietimu, pastarųjų bute įvyko pusryčiai vyskupo Rupp garbei. Dalyvavo taip pat min. S. Lazoraitis ir Pasiuntinybės patarėjas prof. J. Baltrušaitis su žmonomis. Tėvas jėzuitas R. Braun ir vyskupo sekretorius.

Skaitykite ir platinkite VIENYBĘ

Cleveland, Ohio, skaučių surengta Kaziuko mugė, kurią atidarė St. Barzdukas. Nuotraukoje jis matomas su tunt. pask. A. Balaisaitiene ir J. Gaillušyte. V. Bacevičiaus nuotr.

Lietuvos Pasiuntinybės Washingtone žinios

Š. m. kovo 6 d. Lietuvos Atstovas ir Ponla O. Kajecklenė buvo pakviesti ir dalyvavo J. E. Msgr. K. A. SALATKOS, J. C. I., D. D., Grand Rapids dioclezijos vyskupo augzllaro konsekracijoje, Šv. Pranciškaus Ksaverio bažnyčioje, Grand Rapids, Mich.

Po konsekracijos, vakare įvykusiame naujojo vyskupo priėmimo, Lietuvos Atstovas pasveikino J. E. Msgr. K. A. SALATKĄ ir įteikė jam dovaną – lietuvišką kryžį su koplytėle. Ši lietuviško meno kūrinių yra padaręs p. Viktoras VESELKA, gyvenęs Detroit, Mich. Lietuvos Atstovo kalba yra slunčiama atskirai.

Lietuvos Atstovas J. Kajeckas kovo 13 d. surengė Pasiuntinybėje priėmimą Pavergtųjų Europos Tautų (ACEN) Vykd. Komiteto garbei.

Priėmimo dalyvavo devynių pavergtųjų Europos Tautų Komitetų pirmininkai su PET Vykd. Kom-etu priešakyje, kuriam šiemet vadovauja Ferenc NAGY, buvęs Vengrijos Ministris Pirmininkas.

Į priėmimą taip pat atsilankė Valst. Dep-to pareigū-

Lietuvos Atstovas su Ponla Š. m. kovo 15 d. dalyvavo jų garbei suruoštuose Vyriausiojo District of Columbia Telsėjo ir Ponios Matthew F. McGUIRE pietuose.

Mirus Š. m. kovo 5 d. Ispanijos Ambasadoriui Washington, Mariano de Yturraide y Orbegoso, Lietuvos Atstovas J. Kajeckas pareiškė užuojautą.

Bostono kęstutėnai ruošiasi Kaziuko Mūgei.

V. Mykolaitis-Putinas

Atkelta iš 7 psl.

Didelį palankumą patyriau ir iš J. Tumo-Vaižganto. Jis dovanodavo man savo knygas kartais su humoristiškais, tikrai vaižgantiškais įrašais. Kiek žinau, jis gindavo mane ir nuo Ad. Jakšto užsipludinėjimų. Net ir „Altorių šešėly“, jau mirties patalė gulėdamas, jis priėmė gana palankiai ir atsiuntė man savo knygelę „Vaižganto gyvulėliai“ su tokiu įrašu: „Putine, į Tavo sensaciją atsakau gyvulėliais – jie irgi duoda temų ir pinas į žmogaus gyvenimą. Rašyčiau ką-ne-ką ir nauja. Tebesu „neišsėimamas“ – pasirodyk pirmas, jei jau pajėgi oro gerti. Mylėdamas Tave Vaižgantas. 1933. III. 16.“

Tiksliai neprisimenu, kuriais metais pasirodė Kaune Juozapas Albinas Herbačiauskas, pakviestas iš Lenkijos skaityti Humanitarinių mokslų fakultete paskaitų iš lenkų literatūros. A. Kriščiukaitis-Aišbė sakydavo, kad jo tikroji lietuviškoji pavardė esanti Garbutis Jo tėvas buvęs vargonininku bene Lankeliškėse. Herbačiauskas – originalus ir savo išvaizda labai dekoratyvus žmogus: vidutinio ūgio, visados švariai apsiuopęs, sausas, lieknas, juodu surdutu apstitemęs, su plačiai pūpsančiu kaklaraiščio buntu, su širma barzdele, ilgais plaukais ir plačiabryle, smaila, „artistiška“ skrybėlė. Jis skubiai eidavo gatve, plevėsuodamas skvernais, vis tarsi kažką gilaus, įkvėpto galvodamas ir tuo pačiu metu žvitriai apžvelgdamas praeivius. Surduta ilgainiui pakeltė juoda eilutė, bet originali išvaizda dėl to nenukentėjo. Jis pats mėgdavo save vadinti „gyvenimo artistu“. Vieną sykį auditorijoje, tur būt, „velnio pastūmėtas“, suklupo ir nusilaužė koją. Pagilęs nesiskirdavo su lazdele. Spiritizmais, okultizmais ir visokiomis velniavomis prikimšta galva, jis dėjos aiškiaregiu, pranašu, sudvasintu

žmogumi, niekinančiu visa, kas materialu, kūniška, o persiėmusiu vien dvasios ir anapusinio gyvenimo reikalais. Visa tai nekludydavo jam ištisus vakarus prasėdėti „Metropolio“ restorane, išlenkti „klebonišką“ ir užsikąsti kokiu rumštekstu ar dvibelkliopsu. Mes įtardavome, kad jo mistika ir visokios pranašybės bene bus tik poza ir originalumo ieškojimas. Kai aš vieną kartą atlankiau jį Kęstučio gatvėje, viešbutėlyje, kur jis gyveno, sutiko mane paslaptiinga mina, kalbėdamas: „Ot, matai, matai, žinojau, žinojau, kad šiandien pas mane ateisi, na taip, na taip...“ Aple ką mes tuomet šnekėjomės, nebeatmenu. Kitais atvejais jis peikdavo mano palinkimą į autonalizę, rausimąsi savo viduje, padovanotoje savo knygoje „Dievo šypsenos“ prie savo portreto gražia rašysena jis taip man parašė: „Drauge Putine-Mykolaiti! Kunigams perdaug egzotiškai fantastiškas Tavo Putinumas, – Visuomenel perdaug banalus Tavo Mykolaitumas, – tarp dviejų aušrų nustok svyruoti, pasirink Rytmetinę Aušrinę, o Tavo Vakarinę Aušrinę visuomenel palaidos Rytmečio laiku Saulei tekant“. Nežinau, kaip ten atsitiko su tom Aušrinėmis, bet šituos „pranašo“ žodžius aš vėliau ne kartą prisiminėdavau.

1931 m. rudenį gavau vieną semestrą atostogų sveikatai pataisyti. Atlankiau Gėnėvą, Paryžių ir apsiostojau Nioje, kurortiniame mieste prie Viduržemio jūros. Susiradau nuosąly gražioje vietoje pensoną ir praleidau tris ramliausius, o gal ir kurybingiausius savo gyvenime mėnesius. Gyvenau vienas, niekas man nerūpėjo, nė aš niekam nerūpėjau. Per tuos tris mėnesius parašiau keletą eilėraščių, „Altorių šešėly“ pirmąjį tomą ir pradėjau antrąjį. Aš nė šiandien nemo-kėčiau tiksliai pasakyti, kokis buvo mano tiks-

las imantis tokios pavojingos anais laikais temos. Rodos, nė neturėjau jokio aiškaus tikslo. Stačiai sprogdino krūtinę, kas prisirinko per ilgus metus. Turėjau tai išlieti, pasakyti. Išliejus pasidarė lengviau, bet prasidėjo kitos rūšies sunkumai. Tas veiklas sugadino man daug kraujo ir lig šiol tebegadina. Tik dabar jau apsipratau. Nekalbėsiu čia apie visokeriopą kritiką. Dieval jos nematė! Labiausiai pritrenkdavo mane ne kritika, bet naivus skaitytojų smalsumas. Jie mano, kad aš parašiau tikslią savo autobiografią. Vasaris tai esąs aš pats su visomis gyvenimo aplinkybėmis, su visais veiksmais, nuotykiams ir būtinėmis smulkmenomis. Aš nesigilinu, kad tarp Vasario ir manęs yra nemaža dvasinio panašumo – panašių minčių, išgyvenimų, svyravimų, viena kita būtina paralelė, bet tai ir viskas. Daugelio skaitytojų nušivylimui, ranką ant širdies padėjęs, pasakysiu, kad jokios Liucės nė baronenės mano gyvenime realybėje nebuvo. Tokios Auksės, kokia pavaizduota romane, taip pat nebuvo. Tokio darbo ir tokiomis aplinkybėmis, kaip tai pavaizduota antrajame romano tome, aš niekad nedirbau. Trečiajame tome aprašytas Vasario gyvenimas tik viena kita aplinkybe sutampa su manuoju. Daugliausia gyvenimiškojo būtinio autobiografiškumo yra pirmajame tome. O ir dabar dar pasitaiko skaitytojų, kurie net laiškas prašo paaiškinti tą ar kitą romane išskaitytą tarlamai mano gyvenimo aplinkybę. Pakaks apie tai!

Po eilėraščių rinkinio „Keliai ir kryžkeliai“, išleisto 1936 m., trejetą metų poezijos visai nerašiau. Tik 1939 m., tarsi pažadintas antrosios pasaulinės katastrofos nuojautų, ėmiau rašyti niūrios nuotaikos eilėraščius. Jie išspausdinti rinkinyje „Poezija“ 1956 m. Yra tai apžvalginis mano poetinės kūrybos rinkinys.

Moterys viską gali

V. ČEKAUSKIENĖ-GRINKEVIČIŪTĖ

Dar ir šiandien daug yra manančių, kad moterų vieta tik virtuvėje, nes jų ilgi plaukai, bei trumpas protas.

Tačiau gyvenimas rodo ką kitą: moterys pasirodo sugebančios ne blogiau už vyrus dirbti įvairiuose srityse. Jos gali valdyti valstybes, gali sėkmingai atstovauti savo kraštą kitur, gali dirbti mokslo darbą, vadovauti biznio įstaigoms ir t. t.

Olandijoje dviračiai vaidina didelį vaidmenį. Ten beveik visi turi tą susiekimo priemonę. Ten dviračiu važiuoja karalienė. Kartą, dabartinė karalienė, kai ji dar tebuvo sosto įpėdine, važlavo dviračiu ir studentai, jos nepažinę, pradėjo juoktis iš jos storių kojų. Ta išgirdusi, princesė ramiai atsakė:

“Vieną dieną šios stambios kojos bus stulpai, ant kurių turės remtis visos Olandijos našta.”

Taip ir buvo: ji tapo karaliene ir sėkmingai valdo savo kraštą.

Šiuo metu be jos Europoje dar yra šios valdančios karalienės: Anglijos ir Liuksemburgo. Ir tas nieko nestebina.

Daugiau sukėlė nerimo Anglijoje, kai moterims buvo suteikta teisė būti lordų rūmų nariais. Tokiai konservatyviai įstaigai, kaip lordų rūmai, tai buvo didelė naujovė.

Įvairių kraštų parlamentuose moterų skaičius vis didėja. Yra jų ir Jungtinių Tautų Organizacijos atstovų tarpe, didėja jų skaičius ir diplomatiijoje. Tokią didelę valstybę — Jungtines Amerikos Valstybes kuri laiką atstovavo Clare Boothe Luce.

Vis svarbesnį vaidmenį moterys vaidina ir ūkiškame gyvenime. Vakarų Europoje yra 25,000 įmonių, kur generaliniais direktoriais yra moterys. Statistikos duomenys rodo, kad Vakarų Vokietijoje iš 6000,000 įmonių kas penkta priklauso moteriai. Jų tarpe yra ir laivininkystės ir metalo ir kitokių įmonių.

Moterys savo darbu įrodė, kad jos sugeba ir sunkius, ūkinius reikalus spręsti. Jos dirba su didesniu kaip vyrai atsidėjimu, susikontcentravimu, moka pasirinkti tinkamus bendradarbius, nemėgsta be pagrindo rizikuoti, spekuliuoti, jos kur protu nepasiekia, nujautimu nujaučia, kas ir kaip reikia daryti. Todėl jos vis daugiau užkariauja tokių sričių, kurios seniau buvo laikomos tik vyrų karalyste.

Šeimininkėms

Varškė yra sveikas maistas, ypač vaikams ir seneliams. Todėl gerai jos valgyti ko dažniau. Čia štai paprastas skanaus saldaus patiekalas: Palmių geros varškės, ją gerai ištrinti, jei per sausa,

įpilti šiek tiek pieno arba grietinės. Gerai sumaišyti su rudu cukru. Jei sumaišysite su baltu cukru, nebus taip skanu. Duoti kiek pastovėti, kad cukrus visai išsileistų, vėl sumaišyti ir duodant valgyti, jei norima, galima apibarstyti dar tarkuotais riešutais.

Velykoms!

LENKIŠKAS KUMPIS

ant Jūsų Velykų stalo padaro

šventes sėkmingomis

TIKRAI LENKISKAS IMPORTUOTAS KUMPIS

užsitaravo šį ženklą

Pažymintį aukščiausios rūšies produktą

Visur prašykite lenkiško kumpio

ATALANTA — KRAKUS — TALA

nuo 2 iki 10 svarų skardinėse

PUIKAUS SKONIO

KIAULIENOS NUGARI

nebrankiose 3—1½ svaro

skardinėse

TIKRAI IŠ LENKIJOS IMPORTUOTI MĖSOS PRODUKTAI
ATALANTA — KRAKUS — TALA

Saturday Evening Post žurnale “People on the way up” skyriuje tilpo ši Reginos Vilutytės nuotrauka. Laimėjusi National Science Foundation stipendiją, R. Vilutytė studijuoja biologiją Purdue Universitete, Hammond, Ind. Regina Vilutytė su tėvais į Ameriką atvyko 1949 metais iš tremties Vokietijoje ir apsigyveno East Chicagoje. Labai mėgsta skaityti amerikoniškus romanus, šokti, lietuviškus valgius gaminti. Jos mėgiamiausias kompozitorius — Mozartas. Nuotraukoje R. Vilutytė matoma iki kelių įbridusi Indiana upėje bejieškant bakteriologiskų pavyzdžių.

“PINIGĖLIAI” BALTIMORĖJE

Baltimore, Md. — “Pinigėliai”, 4 v. komedija, parašyta Sofijos Čiurlionienės — Kymantaitės, bus vaidinama kovo mėn. 31 d. (šešt.). Pradžia 7:30 val. vak. Pastatymas įvyks Lietuvių svetainės, 851 Hollins St., didžiojoje salėje vaidins dramos mėgėjų būrelis. Režisuoja aktorius Jonas Kazlauskas. Įėjimas: suaugusiems \$2.50, \$2.00; moksleiviams \$1.00.

GINTARAS Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue

JACKSON HEIGHTS, N. Y.

Tel. HA 9-5855

Pasiekama: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Ofseto spaudos darbais

KREIPKITĖS Į

VIENYBĖ

Moderniškiausiomis mašinomis spaudai paruošiamos:

* BROŠIŪROS * BIULETENIAI * KATALOGAI

* KNYGOS * ILIUSTRUOTOS PROGRAMOS IR KT.

Foto reprodukcijos

192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.
Tel. AP 7-7257

Gyvenimas gamtoje

Ar verta meškerioti bei medžioti

ANTANAS GRUZDYS

Toki klausimą stato ne tik maną pradėti meškerioti ar medžioti, bet neviens ir senas meškeriotojas ar medžiotojas suabejoja, ar verta pradėti: kad taip to atliekamo laiko mažai ir tu žuvų nėra tokių kaip tėvynėje, o žuikiai tokie susitraukę – mažukai, kad net galia juos žiūrėti. Be to, pakelėse ant medžių prikaltos iškabos, draudžiančios medžioti ir meškerioti, sudaro vaizdą, kad šiam sportui nėra vietos.

Dėl laiko skystis nebūtų pagrindo, nes beveik visi dirba penkis dienas, tai vieną dieną savaitėje galima pasvęsti ne tik malonumui, bet ir sveikatai.

Juk gydytojai, jų tarpe ir žymus širdies specialistas dr. White, pripažįsta, kad širdies smūgi iššaukia tam tikri kūno sukrinkimai, kurie dažniausiai gaunami nuo per mažo judėjimo. Tokiu būdu meškeriojimas ir medžiojimas yra sveikatos stiprinimas.

Meškeriojimas ar medžiojimas daug juda, daug keliauja. Jis nepaiso nė lietaus, nė šalčio, nė karštų saulės spindulių. Kai meškeriojimas atsiduria prie vandens ar medžiotojas įlenda į mišką, jis užmiršta visus kasdieninius rūpesčius. Jis tik mato sidabriname vandens paviršiuje perlą – meškerės plūdę ir girdi miške gražiausią muziką – lapų šlamėjimą ir šuns skalijimą.

Kas gali būti gražesnio akiai kaip rudens margaspalviai lapai, o kūnui sveikesnio kaip ramybė, saulės spinduliai, grynas oras ir jame neįtemptas judėjimas.

Meškeriojimo ar medžiojimo sportas ugdo ištvermę, atkaklumą, vikrumą, šaltakraujumą. Būdamas gamtoje žmogus tampa pastabesnis, žvaliesnis, linksmesnis ir tokiu būdu sveikesnis. Tai turtas, kuris vertas daugiau nei visos šiam sportui padarytos išlaidos ar sugaištas laikas.

Žuvies yra pakankamai ir tokios pat kaip Lietuvoje nuo lydekos iki kelmuko (apie žuvis bus atskiras rašinys). Žuikiai nedideli, tačiau miškuose didesni negu matome apie namus bėgiojančius ir, be to, pasitaiko ir tokių, kaip Lietuvoje.

Kad ir mažas tas žuikis, bet jį tenka šauti kaip didelį ir dar sunkiau pataikyti, nes greit įlenda į krūmus. Tačiau geram sportininkui neturi būti pagrindas sumedžiotos mėsos ar sugaudytos žuvies kiekis. Pagrindas yra pats veiksmas.

Sportininkas meškeriojimas džiaugiasi kelmuko sugavimu, o medžiotojas slanką nuovė.

Daug yra gražių ežerų, tvenkinių, upelių, kur meškeriojimas gali pasirinkti savo apylinkėje ir išbandyti savo laimę ir turint kiek patyrimo – sugauti žuvies.

Medžiojimui vietų taip pat nestinga. Turėdamas leidimą (kurio kaina keli doleriai), gali medžioti valstybiniuose miškuose ar valstybės išnuomuotose plotuose be atsiėmimo. Taip pat klubų nuosavybėse, norstiemis klubams ir nepriklausai, gavęs neapmokamą vieną dieną leidimą. Be to, pasiprašius, ūkininkai leidžia iš nuosavybėje medžioti ir, pvz., manė vienas nėra atsakęs, o vienas stelo policininkas pakvietė pas save medžioti. Žinoma, reikia prisilaikyti ne tik taisyklių, bet ir medžiotojų etikos.

Kitas reikalas norint medžioti didžiulius žvėris. Ne kiekvienoje valstybėje gali medžioti, o važiuojant į kitą, jau kaip svečiui tenka brangiai mokėti už leidimą (vidurkis \$25.00). Ten medžiojimui vietos sužina iš kitų medžiotojų, iš policijos, ar nusiėmęs vadovą.

Tačiau mažų žvėrelių bei paukščių medžiojimui bei meškeriojimui sąlygos turime geras, ty sportų įrankių kainos labai prieinamos, leidimai pigūs, tik reikia ryžto, o po vieno sezono pasijausi, kad verta meškerioti bei medžioti.

MEŠKERIOJA DOLERIUS...

Kai medžiojimo sezonas pasibaigęs, o meškeriojimo nepradėjęs, Cicerio meškeriojimo ir medžiotojai nesėdi rankų susidėję, o meškerioja dolerius.

Jie savo užgavėnių baliuje ant kabluko pamovę briedieną meškieną ir fazanus, sumeškerojo lituanistinei mokyklai 175 dol. Gražus ir sekinas pavyzdys.

Per 25 mil. JAV meškeriojimo 1960 m. už leidimus 50-čiai valstybių sumokėjo per 50 mil. dolerių, kas sudaro 1,7 mil. dolerių daugiau nei 1959 m.

Nepamirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą

"ROMOJ ELKIS KAIP ROMĖNAS..."

Kapitalistinėje santvarkoje Tu dirbi už dolerį, ar doleris dirba Tau?

Aukštą mokslą baigę ekonomistai ir advokatai, susibūrę tiesioginio investavimo bendrovėn,

FRANKLIN
Inc.

INVESTORS

siūlo Jums ne 4%, ne 7%, bet garantuotus 12% per metus.

Jei jums rūpi sužinoti kokių būdu Jūsų doleriai gali Jums uždirbti tris (3) kartus daugiau naudos, nei laikomi bankininko indėlyje, prašom skambinkite PR 2-3040 arba rašykite šiuo adresu: 1517 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

MEDŽIOTOJŲ EGLĖ

Palikę užpakali neaukštus medžius apaugusį brūdvalio pilikainį ir gražų ežerą su jame esančiomis salelėmis įvažiavome į Vyčių mišką. Netrukus pravažiavome sankryžą ir sustojome. Žvilgsnis tuoju užkliuvo už milžiniškos eglės, savo ūgiu „visa galva“ pralenkiančios kaimynus. Ji ir bujojo atokiau kitų medžių, šalia sankryžos, erdvioje, rūpestingai išvalytoje aikštelėje. Eglių buvo gražiai nuaukusi ir visiškai sveika. Tankios, stiprios, kveplančios gintariniais sakaš jos šakos tarši nuo sunkios metų naštos svėro žemyn ir toli nuo liemens driekėsi į šalis. Prie pat eglės stovėjo dailiai sukalta suolukas.

Tai čia ir yra Medžiotų eglė, – pasakė man bendrakeleivis Petras Jagminas, Tytuvėnų girininkijos miškininkas, – puikus savo rajono žinovas, didelis gamtos ir ypač jos paminklų mylėtojas bei jų globotojas.

Is jo sužinojau, kad eglė yra 37,5 metro aukščio, jos apimtis krūtinės aukštyje – 3 metrai 10 centimetrų, o skersmuo – 98 centimetrų. Eglių turinti apie 300 metų – tai seniausia ir aukščiausia eglė ne tik Vyčių miške, bet ir visoje Tytuvėnų girininkijoje. P. Jagminas papasakojo, kodėl ši eglė vadinama Medžiotų egle.

Vyčių miškas kadaise priklausė Pašakarnio dvaro savininkui Leonui Zaleckui, kuris valdė virš 5000 ha žemės, pievų bei miškų. Dvarponis mėgdavo ruošti dides medžiokles, kurias susikviesdavo kaimyninius dvarininkus bei urėdus. Pasibaigus medžioklei, visi rinkdavosi prie eglės, aplink kurią ratu stovėdavo įrengti stalai bei suoliai, ir puotaudavo. Prie stalų kartu su ponais neturėdavo teisės sėsti varovai ir vežikai, kurie nuolat, suvirte ant žemės, kramsno davė sausą maistą.

Prie šios eglės ir dabar – prieš prasidedant bendroms medžioklėms ir joms pasibaigus – medžiotai mėgsta pasidėti ir pakabinti. Visi medžiotai ją gerbia ir vadiną Medžiotų egle, kuri yra gamtos paminklas ir saugoma įstatymo.

Šią rūpestingai prižiūri eiguys Jonas Gedvilas.

J. AUKŠTAITIS

Kelms rajonas

REKORDINIS ŽUVŲ DYDIS

Meškeriojimo gelam vandeny 1961 m. sugautos didžiausios žuvys, surengtose žurnalo "Field and Stream" varžybose:

Lydeka - Muskellunge (Esax masquinongy L.) 68 sv. 5 unc. sugauta su dirbtine žuvele (devonu), ji skiriasi nuo Lietuvos vandenų lydekos.

Ežerinis upėtakis - Lake Trout (salvelinus namaycush) 57 sv. 2 unc. sugautas su šaukšteline blizge.

Upėtakis - Brown Trout (salmotrutta m. fario) 23 sv. sugautas su daržų sliekų.

Vaivorykštinis upėtakis - Rainbow Trout (salmoirideus) 16 sv. 5 1/2 unc. sugautas su dirbtine musele.

Upokšnių salvis - Brook Trout (salvelinus fontinalis) 10 sv. 4 unc. sugautas su namuose pasidirbtu musele.

Esėrys - Walleye (stizostedion vitreum) 20 sv. 8 unc. sugautas su gyva žuvele.

A. G.

KAIP GAUNAMI LEIDIMAI IŠVYKTI IŠ LIETUVOS

Turintiems artimų giminių Lietuvoje ir norintiems juos atsikviesti į JAV rūpi, kaip gaunamas sovietų leidimas išvykti, be kurio JAV konsulas neduoda vizos įvažiuoti į JAV.

Prašymą leidimui išvykti gali paduoti tik pats "sovietų pilietis". Jį priima vietos milicija (OVIR). Prašymo svarstymas trunka ilgai, jis keliauja iš vienos vietos į kitą ir dažniausiai atsakymas būna neigiamas. Tačiau norintys išvažiuoti gali savo prašymą vėl pakartoti. Prašantysis išvykti paprastai turi pateikti iš JAV gautas notarizuotas pragyvenimo garantijas (formų galima gauti Balfo centre). Tos garantijos vietoje vadinamos "vyzov" ir turi didelės reikšmės.

Atrodo, kad sovietai nedaro skirtumo, ar norintysis išvykti važiuoja pasisvečiuoti ar visai išvažiuoja. Specialūs ekskursantai, menininkai ir propagandininkai lengvai išvyksta, nes juos siunčia pati vyriausybė.

Norintieji atsikviesti artimuosius gimines iš Lietuvos į JAV turi dar sudaryti specialų dokumentą (Form I-130) vietos (JAV) imigracijos įstaigoje. Tas formos irgi galima gauti Balfo. Šis dokumentas siunčiamas Amerikos ambasada Maskvoje, o ambasada apie tokio dokumento gavimą ir įvažiavimo į JAV tvarką praneša suinteresuotajam asmeniui. Šitas JAV ambasados pranešimas kartais palengvina išgauti iš sovietų leidimą išvykti. Tą pačią pro-

cedūrą patartina vykdyti ir tada, kai iš sovietų teritorijos kviečiami buvę JAV piliečiai.

Jei sovietai leidžia kam išvykti į JAV, jie paprastai visus dokumentus ir pasą pasiunčia tiesiog JAV ambasada Maskvoje. Ši pakviečia suinteresuotąjį atvykti pirmą kartą į ambasadą, tikrina jo sveikatą, keltinpinčius ir kitus dokumentus. Jei viskas yra tvarkoje, uždeda ant sovietinio paso antspaudą – visa, ir emigrantas keliauja. (Paprastai skrenda lėktuvu iš Maskvos. Kelionė vienam asmeniui kainuoja apie 350 dolerių).

Į talką atvežti gimines iš SSSR dažnai peršasi įvairūs advokatai, raštininkai, neva "kyčių davėjai" ir panašiai. Juos samdant reikia būti labai atsargiems, nes galima labai lengvai prarasti daug pinigų ir nieko nelaimėti.

Patį sunkiausia dalis yra leidimas išvykti ir jį išgauti pirmoji pareiga tam asmeniui, kuris nori išvykti. Iš šalies jam padėti sunku, nebent kas turi progos prieiti ir asmeniškai maldauti aukštųjų sovietų pareigūnus, kaip Chruščevą, tačiau tokie Amerikos piliečių maldavimai nepatinka JAV valdžiai.

Faktas, kad kai kurie lietuviai, pabuvę JAV metus, kitus, dėl įvairių priežasčių grįžta Lietuvon, mums nėra džiugus. Galima pastebėti, kad atvykusiųjų antisovietinė propaganda žodžiu, ypač raštu, leidimams išvykti iš SSSR yra labai nenaudinga. Mat, sovietai naujai atvykusiųjų į šį kraštą žmonių žingsnius ir žodžius labai seka ir daro atitinkamas išvadas.

KUN. L. JANKUS

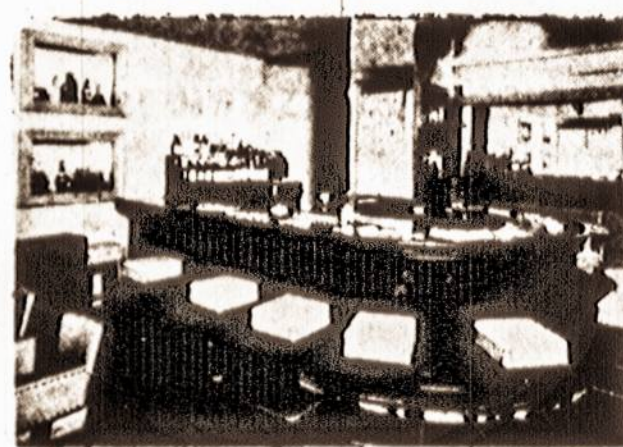
REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūvims
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suėjimams nemokamai

VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City

MU 3-2928

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

Sportinės nuotrupos

Edvardas Šulaitis

Vasario mėnesio paskutinio savaitgalio metu teko stebėti Vid. Vakarų sporto apygardos prieauglio klasių pirmenybės krepšinyje, tinklinyje ir stalo tenise. Jeigu vertinti dalyvių gausumą, pirmenybės reikėtų laikyti pasisekusiomis. Tačiau nuotaikos atžvilgiu, žaidėjų lietuviškumo laipsniu, žiūrovų skaičiumi, jos linko į priešingą pusę.

Cia aktyviai dalyvavo apie 250 jaunuolių iš Chicago, Clevelando (atvyko pilnas autobusas), Detroito ir Omahos (du jaunuoliai — stalo tenisininkai). Jie čia dvi dienas bandė savo jėgas tarpusavio varžybose ir mezgė pažintis šokių salėje.

Liūdną reiškinį reikia laikyti kankuriais kombinacijomis, kurios de-ja, nėra naujos. Štai, Neries jaunųjų krepšinio komandoje pasirodė keli žaidėjai, peržengę "jaunio" amžiaus ribas. Už tai ta komanda buvo diskvalifikuota. Tačiau ne kiek liūdniau dalyku laikytini bandymai komandas sustiprinti abejotinais lietuviais. Tokių pasirodė Chicago Lituanicos krepšinio komandos eilėse ir, žinoma, diskvalifikavimo nesusilaikė. Žaidėjų lietuviškumo problema yra labai opi ir ją reikėtų spręsti ne už metų, mėnesio, bet šiandien.

Taip pat ir anglų kalbų vartojimas pirmenybėse buvo ausi rėžiantis. Šioje srityje irgi reikėtų ką nors daryti, bet čia, žinoma, nebus galima pažengti į priekį, kada lietuvių tarpe bus proteguojami įvairaus plauko kitataučiai. Jeigu komandų lygis tokių žmonių pagalba šiek tiek pakyla, tai lietuviškumo srityje gerokai pralaimima. Mūsų sąlygose "sportas sportui" sąvoka yra persiaura.

Nesimantė varžybų salėse nė žiūrovų, kurie nežinia ką tomis dienomis veikė. Jeigu būtų suėję, bent pirmenybėse dalyvavusius jaunuolių tėvai, vargu ar salėse būtų likę vietos kitiems. Tačiau ši kartą buvo pustuščiai suolai, nes ir tu "kitų" čia mažai atėjo.

Pirmenybėse šalia dažnai Chicago lietuvų tarpe matomų varžybų buvo ir mergaičių krepšinio susitikimas (antrą kartą Chicagoje). Čia rungtyniavo Clevelando Žaibas ir Chicago Neris. Pergalę gana sunkiai iškovojo žaibietės, įveikusios rungtynių pradžioje pirmavusios priešininkės 20:15. Taip pat Žaibas laimėjo ir retai matomą jaunųjų tinklinį, nugalėdamas Nerį 2:0.

Is staigmenų tenka laikyti Žaibas mergaičių tinklininkų pralaimėjimą Detroito Kovui. Žaibo merginos turėjo supasuoti iš Neries tinklinio atstovams, kurios užėmė pirmąsias vietas A ir B klasėse.

Apygardinių pirmenybių metu Chicagoje lankėsi dabartinės Fiz. Auklėjimo ir Sporto Komiteto pirm. Jaunutis Nasvytis. Su juo teko susitikti sporto klubų ir spaudos atstovų konferencijoje Jaunimo Namuose bei sporto salėje.

J. Nasvytis (ankstesnio FASK'o pirmininko — dr. A. Nasvyčio brolis) i ši aukščiausiąjį Amerikos lietuvių postą pateko ne per apsirikimą. Jo sportinė veikla ir patyrimas yra atsekamas dar iš Lietuvos laikų — pradžioje kaip aktyvus sportininko, vėliau ir kaip sporto darbuotojo.

Štai, kai kurie J. Nasvyčio sportiniai pasiekimai. Lietuvos jaunųjų triušolio rekordistas, Vyt. Didžiojo un-to lengv. atletikos rinktinės narys ir stalo teniso meisteris, Kauno stalo teniso meisteris, S. Amerikos liet. stalo

teniso čempionas (2 kartus). S. S. Amerikos pabaltiečių stalo teniso meisteris (2 kartus), Ohio stalo teniso rinktinės narys, 1961 m. Amerikos senjorų klasės 10-sis žaidėjas. Is jo sportinės veiklos tenka paminėti kaip Žaibo klubo steigėją, lengv. atletikos komiteeto narį. Žaibo klubo valdybos narį ir t.t.

Galima sakyti, kad J. Nasvyčio visa šeima yra "sportiškiausia šiame krašte". Jo dukterė Aldona (14 m.) ir sūnus Vytautas (13 m.) yra pasižymėję stalo tenise ir lengv. atletikoje. Vytautas yra II-sis pajėgumu Ohio valstybėje (berniukų klasėje). Brolis Algirdas yra stiprus šachmatų ir stalo teniso žaidėjas, o sesuo Birutė buvo 3 kartus iš eilės Lietuvos stalo teniso meistere.

Ne tik sporte, bet ir kitose sferose J. Nasvytis yra pasireiškęs. Net 7 metus buvo Čiurlionio ansamblio pirmininku, įsteigė Tėvynės Garsų radijo valandėlę ir 3 metus jai vadovavo, 2 metus buvo LB Clevelando apyg. vicepirm. ir Plieno inžinierių korporacijos pirm. Dirba atsakingose pareigose aviacijos pramonėje, kaip vyresnysis inžinierius ir savo srityje turi 4 patentus.

Kalbantis su J. Nasvyčiu, jis nusiskundė, kad mūsų visuomenė bei kitų sričių veikėjai nepakankamai įvertina organizuoto mūsų sporto judėjimo jaunimo auklėjimo darba. Jis pažymėjo, jog iš jaunųjų tarpo irgi nesusilaukiama sportinių veikėjų, todėl pareiškė, kad reikėtų surengti sporto darbuotojų kursus.

Kiek plačiau apsisitojo ties S. Amerikos liet. krepšinio sintetinės išvykos į Europą, kuri yra numatoma šių metų Kalėdų atostogų metu. Jau yra užmegzti ryšiai su Prancūzijos krepšinio vadovybe.

ATLETŲ KLUBO PAREIŠKIMAS

L.A.K. visuotinio — nepaprasto susirinkimo įvykusio vasario mėn., 23 d. 1962, LAK patalpose, pavidimu, skelbiamas šis pareiškimas:

1. LAK įsteigtas 1902 m., nelikviduojamas ir nebankrutuoja.

2. LAK — plėsdamas savo sportinę ir kultūrinę veiklą, o, be to, turį nepaprastą ryšį ir norą Didžiajame New Yorke turėti LIETUVIŲ NAMUS, savo turimą biznį ir nuosavybę skelbia pardavimui, norėdamas savo kapitalu dėtis, ir ieškoti galimybių — New Yorke įsigyti tokius Lietuvių Namus, po kurių stogu tilptų visos lietuviškosios organizacijos ir visa lietuviškoji visuomenė.

3. Jau 1960 m. pabaigoje ir per visus 1961 m., gimus tokiai idėjai, LAK vienas pirmųjų mielai dėjosio šio tikslo siekti, LAK atstovai dalyvavo eilėje posėdžių ir pasitarimų, o dabar paskelbęs savo biznį — nuosavybę pardavimui, Lietuvių Namų įsigijimo bandys įgyvendinti.

4. Tam reikalui visuotinis ir nepaprastas susirinkimas, apsvačius visas galimybes,

išrinko specialią komisiją ir pavedė jai paskelbti, kad LAK nuosavybė ir biznis parduodamas, galutinai išaiškinti, ar kiti lietuviški klubai (turima galvoje Lietuvių Piliiečių klubas, Maspetho lietuvių piliiečių klubas) turi užsimojimą padaryti taip pat, kaip ir LAK — ir su turimu kapitalu dėtis į Lietuvių Namų įsigijimo akciją, išaiškinti, ar plačioji lietuvių visuomenė aktyviai dėtusi savo kapitalu (bonais) prie šio sumanymo, turint jau 3-jų klubų kapitalą. Jei kiti klubai, dėl kurių nors priežasčių nesidėtų prie Lietuvių Namų įsigijimo akcijos, išaiškinti ar plačioji lietuvių visuomenė remty vieni tik LAK pastangas savo kapitalu (bonais)? Tik neradus jokio pritarimo Lietuvių Namams įsigyti, rasti kitas, tinkamesnes, daugiau lietuvių apgyvendintoje vietoje patalpas Lietuvių Atletų Klubui būstinei įrengti. Specialion komisijon visuotinio — nepaprasto susirinkimo išrinkti: A. VAKSELIS, D. AVERKA, J. NARBUTAS.

A. Vakselis, LAK pirm.
K. Ramančionis, LAK sekr.

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: Evergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografi, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

VISOS PREKĖS IŠPARDUODAMOS

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

VIENYBĖ

Stasys Jakštas pereiną šeštadienį New Yorko ramovėnų susirinkime skaitė savo parengtą paskaitą apie Suvalkų kautynes.

Kun. L. Jankus, BALFo reikalų vedėjas, po sėkmingos operacijos sugrįžo prie pareigų.

Jonas Budrys, Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke, grįžo iš ligoninės. Gydėsi ir dabar dar tebėra dr. Zavadskienės priežiūroje.

Antanas Šetikas, e. p. ALB New Yorko apygardos vald. pirm., ir A. Dimas, apyg. švietimo ir kultūros vadovas, bal. 5 d., 7:30 val. vak. Atletų klube kviečia newyorkiečių susirinkimą. Susirinkimo tikslas - aptarti lietuvių visuomeninių grupės iškeltą sumanymą pastatyti paminklą žuvusiems bei nukankintiems dėl Lietuvos laisvės. Paminklas numatomas Maspetho prieš naująją liet. stiliaus bažnyčią. Paminklo tikslas - pagerbti žuvusius bei nukankintus ir suvirtinti kovos dėl Lietuvos laisvės ryžtą. Prie jo būtų susikaupimo vieta tautinių švenčių progomis.

Iniciatorių grupė šį sumanymą pateikė ALB apygardos valdybai, kuri savo ruožtu, tam sumanymui pritarusi, dabar šaukia susirinkimą paminklo komitetui išrinkti. Valdyba kviečia visas Didžiojo New Yorko liet. organizacijas atsiųsti savo atstovus.

Dr. Henrikas Lukoševičius, tam tikrą laiką išbuvęs Yorkers ligoninėje sveikatos patikrinimo reikalais, jau sugrįžo namo. Ligoninėje jo sveikatą tikrino dr. Finkelšteinas, lietuviams žinomas dar iš Kauno laiku. Toje ligoninėje dirba ir daktaro sūnus, taipgi gydytojas.

Dr. D. Krivičkas, tarptautinės teisės žinovas, kovo 31 d. 6:30 val. Apreiškimo par. salėje referuos tema "Pavergti kraštai ir Jungtinės Tautos". Diskusijose dalyvaus VLIKO pirm. dr. Ant. Trimakas ir Liet. Laisvės K-to pirm. V. Sidzikauskas. Tai bus Liet. Krikšč. Demokratų S-gos New Yorko sk. seminaras. Įėjimas visiems laisvas.

LB Cypress Hills apylinkės metinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio 7 d. šešt., Woodhaven.

New Yorko neolituantai savo kovo 17 d. sueigoje, po Idomios fil. V. Abraičio paskaitos "Neolituanas kaip visuomenininkas", pagerbė savo mecenatą Praną Narvydą jo 75 m. sukakties proga. J. Valakas apibūdino mecenato asmenį ir veiklą. St. Jakštas paskaitė suakutvininkui skirtų eilėraščių, filisterių vardu sveikino Ant. Diržys. Raštu Narvydą sveikino Korp! Neolithuanijos centro valdyba, Clevelando ir Chicagos padaliniai, Moterų Vienybė, dr. J. ir K. Šimaičiai, M. ir V. Žukauskai. Pats suakutvininkas pabaigai pasakojo savo išpūdžių iš praeitės veiklos.

Pabaltijo Moterų Taryba kovo 31 d. mini savo veiklos 15 metų sukaktį. Iškilmingas posėdis įvyks Carnegie International Center patalpose, 345 E. 46th St. 4 val. p. p. Pagrindinė kalbėtoja General Federation of Women's Clubs vice pirmininkė Mrs. Dexter O. Arnold. Darbo posėdis vyks kovo 31 d. 10 val. ryto Free Baltic House patalpose. Bal. 1 d. tose pat patalpose 11 val. ryto posėdžiaus LMA klubų atstovės.

Dr. Tercijonas ir dr. Legeckis New Yorko Gydytojų Draugijos susirinkime.

J. N. Tysliavos nuotrauka

Pianistas Andrius Kuprevičius iš Clevelando atvykęs į New Yorką tariasi savo koncerto reikalais. Koncertas įvyksta balandžio 8 d. 8:30 val. vak. Town Hall salėje, New Yorke. Iš k. į d.: (pirmojo jaunuolio pavardė nežinoma), pianistas Andrius Kuprevičius, Vakselytė ir Sparauskas. Vyt. Maželio nuotrauka

PIANISTO A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS

Jau buvo minėta, kad pianistas Andrius Kuprevičius, susitaręs su Columbia Artists Management, Inc., balandžio 8 d. Town Hall rengia koncertą.

Mūsų visų pareiga jam padėti ir gausiai koncerte dalyvauti. Parodykime ir svetimtaučiams, kad dainų šalis - Lietuva yra turtinga muzikos mėgėjais ir jos gerbėjais. Atsiminkime ir tai, kad A. Kuprevičius savo koncertuose visuomet skambina ir lietuvių kompozitorių kūrinius, tuo parodydamas lietuvių kultūrinę subrendimą bei garsindamas lietuvių ir Lietuvos var-

dą. Tad būtų malonu, kad ir šis jo koncertas sėkmingas būtų ir bylotų apie jo kūrybinumą bei didelius sugebėjimus.

Nors New Yorko visuomenė savo pasyvumu ir dažnai apvilia ne vieną koncertų rengėją, bet šį kartą, suprasdami pianisto A. Kuprevičiaus pastangas, mes New Yorko ir apylinkių lietuviai lengvai galime užpildyti Town Hall ir parodyti kritikams, kad jo koncertais yra domimasi. Tai yra labai svarbu.

Pianisto talentu bei sugebėjimais nereikia abejoti, tik mums reikia parodyti, kad jis

turi ir stiprų užnugarį. Tuo jis gali susidaryti sau vardą ir drąsiai prasimušti į pirmųjų pianistų tarpą. O New Yorkas - visokių galimybių centras ...

Todėl šiam koncertui remti Komitetas laukia iš visų tautiečių paramos ir gausaus atsilankymo. Nuo mūsų pareis šio kultūrinio įvykio pasisekimas. Tegu šis koncertas būna viena geriausių progų naujiems ir konkretiems pianisto A. Kuprevičiaus laimėjimams. Tik prisidėkime visi, kas kovoja, tas ir laimi.

A. DIMAS

Dr. Ona Labanauskaitė, neseniai atidariusi siuntinių agentūrą 370 Union Avenue, Brooklyne, suteikė patarnavimą būriui lietuvių ir svetimtaučiu. Kasdien didinamas ir įvaldinamas prekių pasirinkimas. Paskutinė naujiena - ten galima išsigyti rašomųjų mašinėlių su standartiniu ir lietuvišku raidynu. Jau gauta ir PKO atstovytė dovanoms į Lenkiją bei licencija priimti siuntinius į Rumuniją, vietoje apmokant muitą.

Ieva Trečiokienė, žinoma veikėja, Newarko Liet. Moterų Klubo pirmininkė, šį ketvirtadienį išplaukė ekskursiniu laivu į Puerto Rico, kur ji atostogaus apie dvi savaites.

Great Necko lietuviai daržininkai - kontraktoriai vasaros sezonui jau priima nuolatinius darbininkus. Suinteresuoti gali skambinti Al Wesley - Vasiliauskui, 72 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y. Tel. HU 7-2353. arba V. Butkiui, 107 Van Nostrand Ave., Great Neck, N. Y., tel. HU 7-4390. Pastarasis taip pat atlieka visus daržininkystės ir sklypo priežiūros darbus, parūpina visus norimus ar pageidaujamus augalus, medelius lietuviams Nassau ir Queens Counties.

Vienybės korespondentas Los Angeles, Cal. Vladas Bakūnas (dešinėje) su žmona ir vienybiečiu A. Tumaičiu atostogų metu Meksikoje.

Gabriele Alksnienė, vienybiete iš Maspetho, su sūnumi Vytautu pereiną savaitgalį gausiam bičiulių būryje atšventė savo šventes - ji savo vardadienį, o sūnus gimtadienį.

APYGARDOS PIRMENYBĖS
Stalo tenisas: rengia LSK grandis Hartford kovo 31 d. 12 val. Šachmatai: rengia Liet. Atletų Klubas New Yorke bal. 7. Krepšinis ir plaukymas: rengia Liet. Atl. Klubas New Yorke balandžio 14 d.

SAFASS Rytų sporto apygardos naujon vadovybėn įeina: A. Vakselis, apyg. v. adovas J. Vilpišauskas, vad. pav., R. Kreicaitė, sekr., Ign. Gasiliūnas, ižd., J. Kepenis, narys. Apygardos adresas: 112-09 95th Ave., Richmond Hill 19, N. Y. Tel. VI 6-3246

Alekso Mrozinsko vadovaujamas vyrų oktetas kovo 31 d., šešt., išvyksta koncertuoti į Hartford, Conn.